

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
March 12, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, KOVAS – MARCH 12, 1997

Nr. 49

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

JAV baltų bendruomenė reikalauja saugumo garantijų

Vašingtonas, kovo 11 d. (BNS) – JAV lietuvių, latvių ir estų bendruomenių atstovai nori kuo greičiau susitikti su JAV vadovybe, kad galėtų pareikšti savo susirūpinimą Baltijos valstybių saugumo išsaugojimu. Baltijos šalių išeiviai siekia tokio pokalbio dar iki Rusijos ir JAV prezidentų susitikimo kovo 20 d. Helsinkyje.

Sekmdienį Baltijos šalių bendruomenių JAV konferencijos dalyviai kreipėsi į prezidentą Bill Clinton laišku, kuriame išreiškė susirūpinimą, kad Baltijos šalys Helsinkio susitikime gali tapti „prekybos objektu“. Lietuvių, latvių ir estų bendruomenių atstovai siekia B. Clinton administracijos garantijų, kad Baltijos šalys nebus dar kartą „parduotos“.

Lietuvos prezidentas išvelgia dideles galimybes Rytų rinkoje

Vilnius, kovo 8 d. (BNS) – Prezidentas Algirdas Brazauskas džiaugiasi stiprėjantys ryšiai su Rytais ir mato ten plačias ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo perspektyvas. Tai jis pareiškė spaudos konferencijoje šeštadienį, grįžęs iš oficialaus vizito Kazachstane.

A. Brazauskas teigė kelionėje įsitikinęs, kad ši Rytų valstybė, kaip ir senesniai aplinkyta Uzbekistanas, „pasirinko nepriklausomą valstybių kelią ir visais priimtinais būdais šį darbą ryžtingai vykdo“.

A. Brazauskas teigė įsitikinęs demokratiniomis šalies vadovo Nursultano Nazarbajev nuostatomis, kai jis „konkrečiai pasisakė už kiekvienos valstybės laisvą apsisprendimą stoti į kokias nors sąjungas ir vykdyti savo užsienio politiką“.

Kalbėdamas apie pagrindinį vizito tikslą – ekonominių, finansinių ir prekybinių santykių stiprinimą, A. Brazauskas džiaugėsi, kad preky-

Tris dienas trukęs Jungtinio Amerikos Baltų komiteto posėdis priėmė nutarimą, raginantį Lietuvą, Latviją ir Estiją priimti į NATO kartu su pirmaisiais naujais nariais. „Jeigu tai nebus padaryta, Baltijos šalių saugumui kils pavojus, o šios šalys atsidurs Rusijos įtakos zonoje“, pažymima nutarime.

Amerikos baltų konferencijoje dalyvavo JAV Valstybės sekretorės atstovas spaudai Nicholas Burns, Valstybinės saugumo tarybos Rytų Europos skyriaus direktorius Daniel Freed. Jie neigė spaudos pranešimus, kad Rusija sutinka su Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos priėmimu į NATO, keldama sąlygą, kad kitas NATO plėtimo etapas prasidės ne anksčiau kaip 2015 metais.

bos apimtys su Rytų šalimis kasmet beveik dvigubėja, o prekybiniai ryšiai yra abipusiai naudingi.

Kaip labai svarbų A. Brazauskas išskyrė šalių bendradarbiavimą visų rūšių transporto srityse.

Kazachstanas, pasak jo galėtų tapti ir pastovių naftos žaliavos tiekėju Lietuvos naftos perdirbimo įmonėms. Vien pernai, prezidento žiniomis, Kazachstane išauta 2 mln. tonų naftos, o gavybos apimtys kasmet dar 4-6 tonomis didėja.

„Palaikant normalius prekybinius santykius, mūsų naftos pramonė galėtų turėti pastovų naftos žaliavos tiekėją, o Lietuva savo ruožtu galėtų eksportuoti gatavus naftos produktus“, mano A. Brazauskas.

Taip pat naudinga A. Brazauskas laiko mėsos ir pieno produktų eksportavimą į Rytus. „Rytų rinka yra ir ji mums įdomi“, teigė A. Brazauskas.

Naujas turto gražinimo įstatymas sujauks žmonių gyvenimą

Vilnius, kovo 10 d. (BNS) – Seimo opozicinės LDDP frakcijos seniūnas Česlovas Juršėnas sako, kad pasiūlytas naujas Piliiečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų įstatymo projektas „sujauks Lietuvos kaimo žmonių gyvenimą“.

Sausio mėnesį Seimas nutarė sustabdyti 1991 m. liepą priimto ir keliolika kartų parlamente taisyto įstatymo galiojimą, taip pat visų klausimų dėl nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą nagrinėjimą teismuose bei sustabdė įsienėjusių teismų sprendimų vykdymą. Vasario mėnesį opozicija šį Seimo nutarimą apskundė Konstituciniam Teismui, nepaisydama to, kad vyriausybė žadėjo vasario mėnesį pateikti naują įstatymo projektą.

Lygindamas naują įstatymo projektą su priimtu 1991 m. liepą bei sausio mėnesį sustabdyto įstatymu, Č. Juršėnas nurodė aštuonis esminius skirtumus, tarp kurių minėjo tai, kad į turto atstatymą dabar galės pretenduoti visi Lietuvos piliiečiai, o ne tik nuolat gyvenantys Lietuvoje. Taip pat į grąžinamų objektų sąrašą įtraukti

vandenys, grąžinamos žemės riba išplečiama nuo 50 iki 150 hektarų, nuo 7 iki 3 kilometrų susiaurinama pajūrio zona, kurioje negali būti grąžinamas turtas.

Pirmadienį spaudos konferencijoje LDDP vadovas pažymėjo, kad skaudžiai naujasis įstatymas gali paliesti nesėkmingai su nuosavybės įforminti 2-3 hektarų savininkus. Tai, pasak jo, gali pajusti apie 105,000 šeimų.

* Lankytojai negali nepastebėti, kad įvairiose vietose Lietuvos Seimo rūmuose kabo du skirtingi Nepriklausomybės Akto kopijų variantai: vienas – autentiškas, atitinkantis originalą, kitas – padailintas, su perstumdytais parašais ir prezidento A. Brazausko parašu apacioje, rašo „Lietuvos aidas“ (03.08). Nauja, perdirbta Akto kopijos variančia žurnaliste Rasa Rastauskienė įvertino kaip istorijos klaidojimą.

* Visą šią savaitę Vilniuje vyks pirmadienį prasidėjusi Lietuvos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų komisijos sesija.

Tirana, kovo 11 d. (Reuter-BNS). Maištas pietų Albanijoje plečiasi, protestuotojams ignoruojant politinį susitarimą, kuriuo siekiama numalšinti smurtą, kilusį dėl investicijų firmų žlugimo. Sukileliai pirmadienį užėmė Kucov, Berat ir Permet miestus bei ginklų sandėlius, priverdami vyriausybės kariškius pasitraukti. Prezidentas Sali Berisha ir opozicijos vadovai susitiko aptarti susitaikymo vyriausybės sudarymo bei tarptautinės bendruomenės prižiūrimų rinkimų galimybių.

Nuotr.: Sukileliai pirmadienį siautėjo Permet mieste, reikšdami nepastenkinimą kariuomenės veiksmais, kurių metu sekmdienį žuvo 6 žmonės.

Seimo pirmininkas ragina stiprinti kariuomenę ir valstybės sienos apsaugą

Vilnius, kovo 11 d. (BNS) – Lietuvos kariuomenės kūrimą ir valstybės sienos apsaugą Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis minėjo tarp svarbiausių nebaigtų Lietuvos valstybės statybos darbų. Tai jis pabrėžė antradienį, kalbedamas iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame septintosios Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo metinėms paminėti.

Iškilmingame posėdyje dalyvavo Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas, Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo deputatai, Kovo 11-osios Akto signatarai, premjeras Gediminas Vagnorius ir vyriausybės nariai, pirmosios vyriausybės nariai, Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo ir kitų teismų vadovai, Lietuvos Bažnyčios dvasininkai, mokslo, meno, kultūros ir sporto veikėjai, 1991 m. Sausio įvykiuose žuvusiųjų artimieji ir nukentėjusieji.

Kovo 11-osios aktą paskelbusios tuometinės Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas V. Landsbergis pripažino, kad po valstybės atkūrimo vėlavo ne tik Lietuvos kariuomenės atkūrimo aktas, bet ir „noras iš tiesų turėti savo kariuomenę“. Todėl, teikėvia Kovo 11-oji „galų gale turėti vakarietiška drausmingą ir ap rūpiną, NATO sąjungininkės

vertą kariuomenę“, sakė V. Landsbergis.

„Penkerių metų žlugdymų ir ištizių“, jis pavadino padėtį valstybės pasienyje. V. Landsbergis pabrėžė, kad iki šiol net gerai neįrengtos pasienio tarnybos ir net „provizorinės gairės“ nepažymėta, kur ta

siena.

Seimo pirmininkas sakė, kad jau net Vakaruose beveik išaiškinta, kad Lietuvos siena yra „būsimoji Europos Sąjungos siena“ ir ragino „keisti stilių ir požiūrį“ į ją.

V. Landsbergis pabrėžė, kad paskutinieji ilgametio Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone Stasio Lozoraičio žodžiai buvo „saugokite sienas“. „Nejau nesugebėsime vykdyti to testamento?“, klausė Seimo pirmininkas.

Trumpai iš Lietuvos

(Remiantis žinių agentūrų BNS, Elta, Reuter, AFP, RIA pranešimais)

* Generalinio prokuroro pavaduotojas Artūras Paulauskas nusprendė atsakyti asmens apsaugos, kurią praėjusią savaitę jam skyrė premjeras Gediminas Vagnorius. A. Paulauskas dienraščiui „Lietuvos rytas“ sakė, jog tokį sprendimą priėmė suabejojęs, dėl kokių priežasčių jam paskirta asmens apsauga – „ar norint užkirsti kelią galimai pasikėsinimui, ar tiesiog norint jį kontroliuoti“.

* Lietuvių prašančių politinio prieglobsčio Didžiojoje Britanijoje, tema gvildinama „Respublikos“ (03.08) straipsnyje. Wellso Lietuvių Bendruomenės pirmininko Eimučio Šovos teigimu, tokie lietuviai Anglijoje susibūrę į neformalią sąjungą, joje yra apie 30 žmonių. Populiariausia prašyti politinio prieglobsčio motyvuojant, kad Lietuvoje buvę komunistai ir už tai dabartinė valdžia persekioja. Tai dažniausiai pasakoja jauni dvidešimtmečiai vyrukai. Kiti teigia, kad buvo sąjūdiečiai ir dėl to juos persekioja. Treti – kad jie homoseksualistai ir dėl to jiems Lietuvoje sunku gyventi, juos net persekioja. Jungtinės Karalystės ambasadorius Tom Maken pareiškė, kad per 2 jo darbo metus ne vienam Lietuvos piliiečiui nebuvo suteiktas politinis prieglobstis jo šalyje.

* VRM Kriminalinės policijos vyriausiasis komisaras Benediktas Lazutka „Respublikoje“ (03.08) tvirtina, kad kriminalinė policija turi sukaupusi pakankamai daug dokumentų apie nelegalias sprogmenų saugyklas, kurios atsirado rengiantis kovai dėl nepriklausomybės, bet dabar jos kontroliuojamos neoficialios nusikalstamos grupuotės. „Todėl manau, kad partijos, visuomeniniai judėjimai ir organizacijos, neformalių judėjimų vadovai, kurių žinioje yra tokios saugyklos, turi padaryti viską, kad šios saugyklos būtų kontroliuojamos tik Lietuvos valdžios struktūrų“, sako B. Lazutka.

* Iš Lietuvos muitinės per pirmuosius 2 šiu metų mėnesius atleisti 39 darbuotojai, iš jų – trys Muitinės departamento direktoriaus pavaduotojai, pranešė vyriausybės spaudos tarnyba. 9 muitinės pareigūnai atleisti už šiurkščius tarnybinius bei darbo drausmės pažeidimus, drausminės nuobaudos paskirtos 55 muitininkams – daugiausia už aplaidumą darbe ir netinkamą tiesioginių pareigų atlikimą.

Didelė dalis atsakiusių nusikalstamumo mažėjimą sieja su griežtesnėmis bausmėmis ir daugelis pritvirtų, jog už ekonominius nusikaltimus, sukčiavimą ir vagystes būtų baudžiama ne kalėjimu, o baudomis, konfiskuojant turtą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS, INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Didžiosios Britanijos armijos daliniai, dalyvaujantys taikos palaikymo operacijose Bosnijoje, bus išvesti iš šios šalies kartu su JAV karinėmis pajegomis, pirmadienį patvirtino D. Britanijos Užsienio reikalų sekretorius Malcolm Rifkind. JAV stabilizacijos pajėgos (SFOR) iš Bosnijos planuojama išvesti 1998 m. birželį ir Britanija tikisi, kad po šios datos daugiau nebereikės daugiavalstybių taikos palaikymo veiksmų.

Maskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin pasirašė įsaką, kuriuo paskelbė, kad pertvarko vyriausybę. Kaip pranešė antradienį Kremliaus pareigūnas, savo postuose liks tik ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin ir pirmasis vicepremjeras Anatolij Čuibais. Visi kiti kabineto nariai atleidžiami.

Jungtinių Tautų organizacija paskelbė pranešimą, kuriame kritikuoja Kroatiją už serbų mažumos teisių pažeidimus. JT generalinis sekretorius Kofi Annan sakė, kad per praėjusius 3 mėnesius Zagrebą nepadarė daug pažangos, užtikrinamas tinkamą elgesį su Kroatijos serbais. Pranešime nurodoma, kad pareigūnai Zagrebe nebendradarbiauja su tarptautiniu karo nusikaltimų tribunolu Hagoje, ieškant įtariamų karo nusikaltėlių.

Vatikanas pirmadienį paskelbė sutinkantis atkurti pilnus diplomatinis santykius su Libija. Vatikano paskelbtame pareiškime pažymima, kad abi šalys nori vystyti „abipusius draugiškus santykius“.

Karaliaučiaus vadovybė susirūpinusi galimu krovinių apyvartos savo uoste sumažėjimu ir siūlo panaikinti Lietuvai lengvatas, gabenant krovinius Rusijos geležinkeliais. Karaliaučiu nerimą kelia Lietuvos sprendimas padidinti krovinių gabenimo į Karaliaučiaus sritį įkainius, kadangi dėl to srities uostų krovinių apyvarta gali sumažėti 30-40 proc. ar net perpus.

Ryga. Latvijos Socialdemokratų partija ketina paduoti premjerą Andrį Škelę į teismą dėl jo komentary per televiziją. Škelė pavadino socialdemokratų vadovus buvusiais KGB bendradarbiais ir apkaltingo partiją apgaudinėjant Latvijos žmones.

Maskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin, antradienį Kremliuje priėmęs Izraelio premjerą Benjamin Netanyahu, pasakė tikis, jog ekonominiai ir politiniai ryšiai tarp dviejų valstybių smarkiai plėsis, pridurdamas, kad abi šalys ir jų vadovai jau nebėra priešiški, nusistatę vieni prieš kitus ir stengiasi rasti bendrą kalbą vystydami politinius, ekonominius ir prekybinius ryšius. Pirmadienį pietaudamas pas Maskvos merą Jurij Luzkov, B. Netanyahu sakė, kad „Izraelyje daugiau mokslininkų nei bet kurioje kitoje šalyje. Daugelis jų yra kilę iš Rusijos ir gali būti labai naudingi bendradarbiavimui“, kalbėjo jis.

Minskas. Pirmadienį vakare opozicinio Baltarusijos Liaudies fronto šalininkai prie vyriausybės rūmų surengė protesto akciją prieš susijungimą su Rusija. Miesto valdžia leido surengti šią akciją toliau nuo vyriausybės rūmų esančioje Nepriklausomybės aikštėje, joje galėjo dalyvauti ne daugiau kaip 40 žmonių, tačiau susirinko apie 2,000. Akcijos dalyviai skandavo šūkius prieš prezidentą ir Rusiją. Po to sudegino Rusijos vėliavą ir Aleksandr Lukašenko iškamšą su užrašu „Rusijos draugas“. Omonininkai kelis kartus priminė, kad piketas prie vyriausybės rūmų rengiamas neteisėtai, akcijos dalyvius išstūmė iš aikštės. Per susirėmimus keli žmonės buvo sužeisti. Pirminiai akcijos organizatorių duomenimis, suimta apie 40 žmonių, daugiausia jaunuolių.

Italijos užsienio reikalų ministras Lamberto Dini šeštadienį pareiškė, jog neramumai Albanijoje akivaizdžiai parodė, kad Europos Sąjunga nėra pasiruošusi operatyviai reaguoti į šalia savo sienų kylantius konfliktus. Jo nuomone, europiečiai tokiais atvejais turėtų būti pasiruošę reaguoti greitai, netgi panaudoję jėgą. „Krizė Albanijoje – tai klasikinės europietiškos krizės „šaltajam karui“ pasibaigus pavyzdys – ji per toli nuo Jungtinių Valstijų, kad amerikiečiai į ją operatyviai sureaguotų ir per artį Europos, kad galėtume ją ignoruoti“, sakė Lamberto Dini.

Mažėja JAV prezidento populiarumas

Vašingtonas, kovo 11 d. (DPA-BNS) – Nors JAV prezidento Bill Clinton populiarumas tebėra didelis, dauguma jo šalininkų Amerikoje nepritaria tam, kad 1996 m. rinkimuose jis panaudojo Baltuosius Rumus rinkimų kampanijos fondų papildinimui, antradienį rašo laikraštis „Washington Post“.

Viešosios nuomonės tyrimą atliko „Washington Post“ ir „ABC News“. Apklausoje dalyvavo 1,004 atsitiktinai pasirinkti žmonės. 60 proc. apklaustųjų yra patenkinti tuo, kad paskirta nepriklausoma komisija ištirti užsienio įmokoms į B. Clinton ir Demokrato partijos fondus.

47 proc. apklaustųjų įtaria, kad B. Clinton politikos sprendimus galėjo turėti įtakos stambiausieji kampanijos finansuotojai. Beveik tiek pat apklaustųjų su tuo nesutinka. Tyrimas parodė, kad JAV prezidento populiarumas per pastarąsias šešias savaites nukrito nuo 60 iki 55 proc. Tai didžiausias nuosmūkis per 2 metus.

KALENDORIUS

Kovo 12 d.: Teofanas, Grigalius, Serafina, Jorūnė. 1905 m. gimė jaunimo veikėjas kun. Alfonsas Lipniūnas.

Kovo 13 d.: Paulina, Kristina, Meldutis, Vaiga. 1885 m. gimė rašytoja Sofija Kymanaitė Čiurlionienė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

KAD LS SESERIJA KLESTĖTŲ

Mielos sesės,

Sesės Marytės ir savo vardu, dėkojame visoms už jūsų pasitikėjimą. Esame pasiryžusios jums visame kame padėti, su jumis drauge dirbti ir kiek sąlygos leis visas aplankyti ir asmeniškai susipažinti. Šiandien supažindinsime jus su numatyta veikla ir prašysime jūsų kooperacijos ir pagalbos užsibrėžimus įvykdyti. Tik bendru darbu išlaikysime Seriją veiklią, lietuvišką ir įdomią.

Vienetų atgaivinimas

Pastebėjome, kad kai kurie vienetai užsidarė arba labai sumenkėjo jų veikla dėl narių stokos. Tai kelia mums labai didelį rūpestį. Kreipiamės į vadoves, kad nenuleistų rankų. Kontaktukite jaunus tėvelius ir pakalbinkite mamytės, kad jos vėl įsijungtų į skautišką veiklą ir atvestų savo atžalyną. Nors draugovė bus maža, bet jei galima bus įdomiai praveisti sueigas, tai atsisiras daugiau mergaičių norinčių skautauti. Esame pasiruošusios jums padėti ir, reikalui esant, net atvykti į jūsų vietovę. Kreipkitės.

Susilpnėjusi lietuvių kalba

Daug vadovių skundžiasi, kad dėl susilpnėjusios lietuvių kalbos sunkiau praveisti sueigas, nes daug sėsių neužtenkamai supranta lietuviš-

kai. Ypač mažesniuose miestuose. Už JAV ir Kanados ribų ši problema labai aktuali. Nors Lietuvių Skautių Serija yra pagrįsta lietuvišku skautavimu ir programos bei visa medžiaga yra lietuvių kalba, mes negalime atstumti nei vienos lietuvių kilmės mergaitės, kuri nori skautauti mūsų eilėse. Yra įvairių būdų, kaip galima sueigas praveisti lietuvių, bet su paaiškinimais to krašto kalba. Australijos stovykloje šiais metais buvo vartojamos „flash cards“ dviem kalbom. Atrodo labai pasisekė. Kviečiame vadoves, kurioms reikia pagalbos, pristatyti medžiagą dviem kalbom, kreiptis į mus. Bandykite jums tokią medžiagą surasti arba reikalui esant parašyti.

Patyrimų programos

Sesės Birutės kadencijoje buvo pertvarkytos visų skyrių programos. Sesė Nijolė Kersnauskaitė, dabartinė „Gabijos“ redaktorė, sutiko šias programas greitu laiku išleisti ir pateikti vienetų vadovėms.

Vadovės užrašai

Kad vadovėms palengvinti praveisti sueigas ir suplanuoti jų programas, pradėsime leisti „Vadovės užrašus“. Leidiniuke, kurį tikimės išleisti kas keli mėnesiai, bus pateikiami reikalingi susimastymai, sueigu

LSS dabartinė ir buvusios Vyriausios Skautininkės budi, kad Serija klestėtų. Iš k. v. s. fil. Rita Penčilytė, v. s. Birutė Banaitienė, v. s. fil. Danutė Eidukienė ir v. s. Irena Kerelienė.

Nuotr. J. Maleiškos

pavyzdžiai, pasirodymai ir vanojamos. Taip pat, tik Serijos narės, kurios 3 metus užsimokėjo visą nario mokesį, gali dalyvauti, arba būti renkamos, LS sąjungos rinkimuose. Norėčiau priminti, kad nepamiršumėt nusiųsti rajono atstovai jai priklausantį mokesį nuo kiekvienos savo vieneto sesės. Šis mokesis, nors ir nedidelis, iš dalies padengia pašto ir telefono išlaidas.

Uniformos

Sesės Birutės kadencijoje buvo paruošti skautiškų išėginių bei darbinų uniformų nuostatai pailiuotai nuotraukomis. Jeigu yra vadovių, kurios šiuo nuostatų neturi, arba jie yra užsimetę, būtinai kreipkitės į sesę Birutę Kersnauskaitę ir juos įsigykite. Sueigose pastebima, kad uniformos pakeičiamos arba „pagražinamos“, kaklaraistis užrišamas ant spalvotos palaidinukės ir kartais sunku atpažinti ar tikrai esame skautiškų sueigoje. Uniforma yra mūsų organizacijos dalis.

Nario mokesis

Prašau nedelsiant siųsti registraciją su nario mokesčiu Serijos izdininkei sesei Markevičienei. Registracijos vieną kopiją siųskit rajono atstovui, o kitą — man. Sesė Irena prašo priminti visoms vadovėms, kad nario mokesis yra 20 dol. visoms Serijos narėms. Tik sesės, užsimokėjusios visą nario mokesį, gali būti pakeliamos arba apdo-

KAZIUKO MUGĖ

Didelis tautinis nusikaltimas neatsilankyti Kaziuko mugėje. Nenorėdamos papildyti tą nuodėmę, nuvykau. Gerokai pyktelėjau, kada reikėjo surasti vietą automobiliui. Iš kur tiek „svietelio“ prigūžėjo? Pykau, o kartu ir džiaugiausi. Kuo daugiau lankytojų, tuo didesnis pasisekimas. Buvo lankytojų ir šeštadienį prieš tikrąjį atidarymą. Atvyko tie, kurie tikrai norėjo, spūsties netrūkdami, įsigyti dirbinių. Dauguma tokie, kurių sienos dar neužpildytos. O tokių kasmet mažėja.

Didžiojoje salėje sunku prasiškrubti. Tikras tautinis susiglaudinimas. Žvilgčioju, kas ką parduoda ir kas perka. Pažįstama perka vėliną. Tai pagal lietuviškų užgavėnių kaukę padaryta kopija.

— Turiu vieną namie, bet perku dar vieną, — juokauja (turi minty savo vyrą). — Poromis visados geriau, — prituriu.

Štai jau pietų laikas. Prisiungiu į didelės eilės galą. Tenka laukti, bet neprailgsta. Su kaimynais aptari paskutinių dienų įvykius. O pokalbių temų netrūksta. Štai jau prie garuojančių koldūnų, kugelių, cepelinų. Kainos be derybų, bet prieinamos. Prisėdame prie stalo šalia dviejų jūrų jaunių. Vienas iš jo loterijoje laimėjęs auksinę žuvytę.

— Ka tu su ja darysi?
— Aš turiu namie daugiau žuvyčių, — atsako gražiai lietuviš-

kai.
Štai tau griauamas mitas, kad mūsų jaunimas nebemoka lietuviškai.

— Tu jūrų skautas. Ar teko plaukioti jūroje?
— Tik su dideliu laivu.
Kaziuko mugė nebus tikra be kavinės. Tad lipame laiptais žemyn į kavinę. Ją valdo jaunesnės skautės. Ant stalo išsiričia vė tortai. Įvairiausių spalvų ir įvairiausių skoniu. Kai kurios moterėlės praedamos užsimerkia. Daktarai draudžia. O viena sako:

— Na, šiandien galima nuklįsti.
Išgirdusios prisideda ir kitos. Lėkėtos pačiam nešti nereikia. Paima jauna skautukė ir lydi į vietą. Tokia gražutė, miela mergytė. Šiandien ji atliko daug gerų darbų. Užtenka vi-

siems metams.

Ir tai ne viskas.
Vykt, pasirodymai. Kadangi kavinė vadinasi cirkas, tad ir pasirodymai cirko tema. Gaila, kad per žmonių minią neatkreipiamas reikiamas dėmesys. Ir vėl malonumas. Kalba gražiai lietuviškai. Tortas dar skanesnis.

Vaziuodamas namo svarstau: ar pavyko? Žinoma, buvo daug žmonių. Bet ar uždirbo dolerių? Gal pakankamai, o gal ir ne. Bet moralinis atpildas neabejotinai. Seni ir jauni skautai atneša savo duklę. Ir jau daug daug metų. Pagirtini visi, kurie bent kuo prisideda. Bet daugiausia tie, kurie gamina dirbinius. Tai savotiška „darboholikų“ grupė. Esu tikras, kad po mugės grįžę namo, ima galvoti, ko reikės kitų metų mugėi. O

Iškilmingoje LSS Vadovybės pareigų perdavimo sueigoje kadenciją baigiantis Pirmijos pirm. v. s. fil. Kęstutis Jecius skautiškos veiklos 50 metų ženklį prisega Čikagos Skautininkų draugovės draugininkei s. Aldonai Palukaitienei.

Nuotr. Jono Maleiškos

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mažąją pašto išlaidą, pakvitatimui už gautas prenumeratas nesuindant. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaituotojo adreso, gavus iš jo mokesį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metu	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį	\$500.00	\$250.00	
oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida			

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Ignas Budrys

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiūčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

RUOŠIAMOS KAZIUKO MUGĖS

Washington, DC, mugė rengiama sekmadienį, kovą 23 d., nuo 1 iki 4 val. p.p., St. Elizabeth's School, 917 Montrose Rd, Rockville, MD.

Worcester Kaziuko mugė bus kovo 23 d. Maironio Parke, 52 So Quinsigamond Ave, Shrewsbury, MA.

ASS REKOLEKCIJOS

Akademinių Skautų sąjūdžio rekolekcijos kovo 14 ir 15 d. vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Pradžią 7 v.v. Visi ASS Čikagos skyriaus nariai prašomi dalyvauti.

Clevelande — skautai Kaziuko mugę ruošia sekmadienį, kovo 16 d., Dievo Motinos parapijos patalpose.

Kaziuko mugės Čikagoje atidarymo belaukiant.

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Nijolė Stankevičiūtė, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
773-471-7879

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1 - 3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

DR. JAVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4447 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarkys dantis už
prieinamą kainą. Pacientai priimami
absolučiai punktualiai. *Susitarimai*
(kalbėti angliškai) Tel. 708-422-8260

Kab. tel. 773-471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgalis tel. 708-834-1120

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Naperville, IL 60563
(630) 527-0090

ARAS ŽLOBA, M. D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 435-0120

Buvusi LS Serijos Vyriausia Skautininkė vs Malvina Jonikienė (antr. iš kairės) apsupta sietuvių. Iš k. — ps. fil. Svajonė Kerelytė, vs Sofija Jelionienė, j.v.s. fil. Birutė Vindašienė ir j.v. Danutė Bilaišienė.

KAS KELIA GRĖSMĘ?

IGNAS MEDZIUKAS

Rusijos prezidentui B. Jelcin nuolat sergant, daug kas norėtų, kad jis pats atsistatytų. Dūma neturi galios jį priversti pasitraukti iš pareigų, o jis neatsižvelgia ir į gen. A. Lebed raginimą atsistatyti prezidento pareigų ir užleisti jas kitam. Tikrai pats prezidentas apsisprendęs gali tai padaryti. Vakarų valstybės susilaiko nuo bet kokių komentarų. Bet, nepaisant gydytojų užtikrinimo, kad jis greit pasveiks, B. Jelcin atrodo yra silpnos sveikatos, ligotas.

Nors jis ir jo šalininkai turi pirmenybę prieš tuos, kurie norėtų, kad prezidentas tuojau atsistatytų, jie lošia Gudijos korta. Kremlius praėjusių metų balandžio mėn. pasirašė sutartį su Gudija. B. Jelcin tuo norėjo įrodyti, kad jis yra vienijanti jėga, atgaivinant malonius sovietų praeities prisiminimus. Ir tai pademonstravo prieš pat prezidento rinkimus. Jelcinui laimėjus rinkimus, susijungimo mintis buvo užmiršta. Tik dabar buvo vėl atgaivinta, parašius laišką Gudijos prezidentui A. Lukašenko, pasiūlant abiejų valstybių bendradarbiavimą, dargi neaiškias vilts dėl kažko referendumo ir susijungimo.

Šis planas buvo pasiūlytas kaip atspara NATO planams pasistūti toliau į rytus. Rusijos ir Gudijos sąjunga priartins Rusijos sienas prie Lenkijos, tuo įsėjant NATO. Manoma, kad tokį pasiūlymą iškelė ministro pirmininko pavaduotojas Sergej Sachraj, kietas nacionalistas, artimas Jelcinui. Jis pasiūlė Gudijai susijungti su Rusija, kaip labiausiai tinkantį atsaką dėl NATO pasistūmėjimo į rytus. Jelcino laiške siūloma sudaryti bendrą administracinį vienetą ir po to pravesti referendumą. Bijomasi, kad Lukašenko bus sudaryta galimybė tapti uodega, kuria vizgina šuo. Bet despotinės elgesys ir kraštutinės pažiūros negali jo padaryti geru partneriu. Jelcino rėmėjai gali uždegti susijungimą dėl ekonominių priežasčių, nes Gudijos ekonomika kasmet smunka 10 procentų.

Tačiau daugelis rusų laukia šio žingsnio, atnaujinančio bent šesėjų senosios sovietinės didybės. Sovietų Sąjungos sugriuvimas buvo kontraversinis, sukelė paniką. Ir kurį laiką buvo mėginama išsaugoti nors Sovietų Sąjungos branduolį, įjungiant jį su Gdija. Žinoma, ir šį įvykį nereikia žiūrėti su rūpešiu, bet kaip įgilus neramumo simboli, kilusio Maskvoje dėl NATO naujų planų.

Rusijos demokratas prof. J. Afanasjev, apsilankęs Lietuvoje sako, kad Maskva nudaudo, jog NATO kelia jai grėsmę, bet nenori pripažinti, kad grėsmę kelia pati Rusija. Tai yra grėsmė ir jos kaimynams. „Rusijos istorija, — sakė prof. J. Afanasjev, — užkariavimų istorija, plečiantis ir vakarus, pietryčius ir Aziją“.

Gen. A. Lebed populiarumui kylant, sujudo jo priešininkai, kilo susirūpinimas, kaip jį sustabdyti. Daugeli paveikė žinia, kad jis dalyvavo JAV prezidento B. Clinton inauguracijoje, nes joks kitas Rusijos politikas šiose ceremonijose nedalyvavo. Washingtonas pasiaiškino, kad A. Lebed atvyko kaip privatus asmuo, gavęs vieno Kongreso nario kvietimą. Amerikos ambasadorius Maskvoje paaiškino, kad oficialiai Rusijos prezidentui Jelcin atstovaus jos ambasadorius Washingtono.

Daugelis Rusijos Dūmos atstovų šio įvykio paveikti, šoko gen. Lebed sulaikyti, nes nenori, kad jis taptų prezidentu. Dūmos atstovai svarstė, kaip sumažinti prezidento galią, jeigu jį taptų A. Lebed. Jelcinui rmtai susirgus, ministras pirmininkas galėtų eiti pareigas tik 3 mėn., o paskui reiktų skelbti prezidento rinkimus.

Pagal viešosios nuomonės apklausinėjimą, 25,9 proc. balsuotojų pasisakė už A. Lebed kandidatūrą ir prezidentus, 6 punktais nuo jo atsiliko Genadij Žuganov, komunistų partijos vadas, ir 11 punktų B. Jelcin. („Manchester Guardian“, 01.26.97).

Gen. A. Lebed priešai galvoja, kad reiktų pakeisti konstituciją, suvaržant prezidento galią. Esant prielaidai, kad gali būti prezidentu išrinktas A. Lebed, konstituciją pakeisti, nors nėra lengva, bet nėra neįmanoma. Tam reiktų dviejų trečdalių Dūmos atstovų, pusės Federacijos tarybos narių ir dviejų trečdalių kiekvieno regiono seimelių narių balsų.

Pagal Žuganov pasiūlymą, ne visi turintieji balsavimo teisę, bet elito „bajorų“ susirinkimas, išrinktų prezidentą. Jegor Strojev, buvęs komunistas ir Federacijos tarybos, į kurią įeina regionų gubernatoriai, pirmininkas pasakė: „Konstitucija nėra šventenybė“, jis siūlė daugiau teisių duoti parlamentui, jei prezidentas, kuris nepasizymi demokratinio požiūriu, perimtų valdžią, bet jis nepaminėjo gen. Lebed pavardės.

Neseniai gen. Lebed, kalbėdamas (Nukelta į 5 psl.)

Sesėle vienuole: Dievo ir artimo tarnyba.

PRANCIŠKIEČIŲ SESELŲ JUBILIEJUS

Š. m. kovą 12 d. Šv. Pranciškaus kongregacijos seserys Amerikoje mini savo deimantinių — 75 metų — gyvavimo jubiliejų. Kadangi šių seserų vienuolia yra susieta ir su JAV lietuvių gyvenimu, verta bent trumpai prisiminti jų iškūrimo bei darbų istoriją.

Šv. Pranciškaus Dievo Apvaizdos seserys, šiuo metu turinčios savo motiniškusius namus Pittsburgh, PA, iškūrimo pradžią kildina iš ketvirtąjį Philadelphiaus vyskupą (1852-1860 m.) John Neumann ir Philadelphiaus pranciškonų. Kaip dauguma vienuolių bendruomenių, susikūrusių Amerikoje prieš dvidešimtą šimtmečio pradžią, Šv. Pranciškaus Dievo Apvaizdos seserų pagrindinė paskirtis buvo rūpintis imigrantų iš Europos, daugiausia lenkų, sielovados reikalais. Lietuvaitės, pajutusias pašaukimą savo gyvenimą paauguti Dievui, bet neradusias lietuviškos vienuolijos, jungėsi į šią religinę bendruomenę, juo labiau, kad daugelio tėvai galėjo susikalbėti lenkiškai, tad ir jos siek tiek suprato lenkų kalbą.

Kai lietuvių skaičius pakankamai pagausėjo, vienuolijos vyresniosios pradėjo jas skirti į lietuviškas parapijas. Ilgainiui lietuviškos išreikšė pageidavimą atsiskirti nuo lenkų religinės bendruomenės, kad tuo būdu galėtų veiksmingiau tarnauti savo tautai.

ticiams, bet lenkų vienuolių vadovybė griežtai atsisakė patenkinti jų prašymus.

Lietuvaitės vienuolėms į pagalbą atėjo trys kunigai: Michael L. Krusas iš Čikagos ir John J. Sutkaitis bei Magnus J. Kazenas iš Pittsburgh. Pradžioje šie kunigai stengėsi rasti kongregaciją Amerikos Vidurio vakaruose, kad priimtų į savo globą jaunas lietuviškas seses. Jų pastangoms nepavykus, ilgainiui kreiptasi į prancišketes Millvale, PA, vietovėje, kurios generalė vyresnioji, Motina M. Chrysostom Krill ir jos patarėjos sutiko priimti 24 seses iš Des Plaines, tačiau jų noviciatus negalėjo sutalpinti tokį didelį skaičių naujų vienuolių ir dar savas naujokes.

Pagal 1922 m. kovo 12 d. Millvale pranciškiečių kongregacija sutiko globoti lietuviškas seses, todėl ši data laikoma lietuvių pranciškiečių seselių kongregacijos iškūrimo pradžia. Praėjus trejiems metams, Pittsburgho vyskupui Hugh C. Boyle pritariant ir lietuviams dvasininkams bei pasauliečiams remiant, lietuviškos prancišketės seserys nusipirko 33 akrų dydžio ūkį netoli Pittsburgho ir pastatė vienuolyną, kuriame buvo galima sutalpinti vis didejančią seserų būrį. 1925 m. rugėjo 15 d. buvo ne tik pašventintas motiniškasis namas (vietovė, kur įsikūrė lietuviškos seserys,

pavadinta Dievo Apvaizdos kalva), bet priimti pirmųjų penkių vienuolių pranciškiečių amžinieji įžada, o kitos penkios vienuolės davė pirmuosius įžadus.

Praėjus dar keliems metams, Šv. Pranciškaus kongregacijos seserys uoliai darbavosi lietuviškoje parapijoje Michigan, New Jersey, Pennsylvania ir Wisconsin valstijose. Besibaigiant 1930 metams, jau buvo apaštalauijama Brazilijoje, tačiau 1940-tajame dešimtmetyje į vienuoliją pradėta priimti visas, norinčias Dievui tarnauti, merginas, nepaisant, kurios jos tautybės, tuo pačiu seserys buvo išsklaidytos dirbti ir nelietuvių parapijose.

Kaip ir kitose religinėse bendruomenėse pastaraisiais dešimtmečiais, Šv. Pranciškaus Dievo Apvaizdos seserų kongregacijai naujų pašaukimų skaičius mažėjo, o esančios vienuolės dėl savo amžiaus naštos turėjo atsisakyti aktyvaus apaštalauijimo parapijose. Šiuo metu jos daugiausia užsiima įvairių rekolekcijų savo vienuolynuose rengimu ne tik vienuoliams, bet ir pasauliečiams. Jos, pagal išgales, tebedirba našlaitynuose, ligoninėse bei slaugos namuose, kai kurios mokytoja.

Lietuvai atgavus laisvę 1990 metais, trys sesės prancišketės — ses. M. Michele iš Detroito, ses. M. Dolorita iš Elizabeth, NJ ir ses. Ruth Maria Ratkevicius iš Sao Paulo, Brazilijoje, išvyko dirbti Lietuvoje ir dabar sėkmingai darbuojasi Saulės gimnazijoje bei Šv. Klaros ligoninių globos namuose Utenoje. Globojamos Caritas organizacijos, tėvų pranciškonų ir savo vienuolių Amerikoje, šios seserys pasiryžusios skleisti Lietuvoje Vatikano II susirinkimo dvasią, nepamiršdamos, kad emigrantai iš Lietuvos davę pradžią Dievo Apvaizdos seselių pranciškiečių kongregacijai. Galima sakyti, kad jos, dirbdamos Lietuvoje, moka skolą savo ir savo pirmtakių kilmės kraštui.

Šie — 1997-tieji — metai yra pavadinti jubiliejiniais, tad jų begyje bus ruošiami įvairūs paminėjimai, šventės ir ypatingos maldų dienos už visus kongregacijos iškūrimus, geradarius, rėmėjus bei Lietuvą, kurioje iš tikrųjų glūdi Dievo Apvaizdos Šv. Pranciškaus seserų kongregacijos šaknys.

D.B.

• 1972 m. kovo 19 d. Lietuvos pogrindyje pasirodė „Lietuvos katalikų Bažnyčios kronika“.

Danutė Bindokienė

Įvykiai ir datos

„Kur čia, žmogau, gali viską atsiminti — vis daugiau datų, tik spekskačiuoti ir galvoje registruoti...“ Taip nusiskundė vienas garbaus amžiaus tautietis, švelniai kito pakritikuotas, kad nedalyvavo Kovo Vienuoliktosios paminėjimo iškilnėse. Jo nuomone (o galbūt ne jo vieno), kad bet kuriai tautai pakanka vienos Nepriklausomybės šventės ir, apskritai, juo tų visokių minėtinų sukakčių mažiau, tuo geriau. Juk štai pagrečiau išsiriškiavusios — ir sausio 13-toji, ir vasario 16-liktoji, ir kovo 11-toji. Visos svarbios, visos reikšmingos mūsų istorijoje, tik kad jos visos taip arti viena kitos...

Gal iš čia ir visa maišatis: chronologiška maišatis! Juk sausio 13-tosios tragedija įvyko beveik metais vėliau po nepriklausomybės atkūrimo 1990 metų kovo 11 d. Tai buvo „perestroikos tėvo“ ir didžiojo pasikeitimų bei lengvatų reformato Michail Gorbaciov atsakymas Vytautui Landsbergiui, sąjūdininkams ir visai Lietuvai, kad drįso „nelegaliai“ atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Juk ne kartą metų kovo 11 d. Gorbaciov perspejo „karštakosius“ lietuvių neskubėti žengti tokį lemtingą žingsnį, juk buvo žadama, kad visas ilgainiui išsispres pagal jų norus, tik reikia ieškoti kompromisų, tik reikia tartis, būti nuolaidesniais. Panašius žodžius, kaip įkrypų priedainį, kartojto tuometinis JAV prezidentas George Bush, nes labai bijojo, kad mažas lietuvių siekių „kupstelis“ neapverstų didžiojo sovietų diktatoriaus „vežėčių“.

Jų baimė pasitvirtino: buvo „apverstas“ ne vien Gorbaciov, bet visa sovietų imperija. Tačiau Lietuva tais pirmaisiais metais po nepriklausomybės paskelbimo mokoje nemažą kainą už savo „nepaklausumą“. Ar jau pamiršome, kiek sielojomės, kai Rusija nutraukė dujų tiekimą, sustabdė benzino transportus Lietuvai. O juk buvo gili žiema — be šilto vandens, be butų apšildymų, be varomosios jėgos pramonė... Žvelgiant iš laiko perspektyvos, tenka stebėtis mūsų tautiečių tėvynėje ištvermingumu ir kantrumu. Tik kodėl šios pasigerėtinios būdo savybės užleido vietą kivirčams, besaikiams reikalavimams ir norui

viską turėti „dabar“? Augimo ir brendimo laikotarpis sunkus žmogui, nelengvas ir valstybei. Lietuva dar tebeimėtoma pasikeitimo audrų, dar neįsitikinusi rytojaus perspektyvomis. Iš dalies visos baimės pateisinamos, nes rytinis kaimynas taip pat negali atsikratyti praities iliuzijų, nuolat kreipdamas žvilgsnį į pabėgusias iš jo „globos“ tautas, ypač Lietuvą.

Pavojus nėra įsivaizduotas ir ne be pagrindo Lietuva stengiasi kaip nors patekti į NATO narių tarpą, tikėdamasi ten rasti užtartiną, jeigu kaimyno grasinimai iš žodžių pereitų į veiksmus. O kad tai gali atsitikti, per daug abejoti netenka.

Štai šiemet, kone pirmosios Lietuvos Nepriklausomybės (Vasario 16) šventės išvakarėse Rusijos ambasada Varsijoje paskelbė savo prezidento Boris Jelcin, vos spėjusio išsiropti iš nemažų sveikatos problemų, pasisakymus dėl Rusijos ir Baltijos valstybių tolimesnių santykių. Iš tų pasisakymų labai aišku, kad Maskva jokiu būdu nesiruošia palikti Lietuvą, Latviją ir Estiją nepriklausomai tvarkytis ir vis labiau savo gyvenimą kreipti Vakarų link, tad svarbu Baltijos tautas izoliuoti, kad jos būtų priverstos pasilikti Maskvos įtakos sferoje.

Nėra abejonės, kad Baltijos valstybės, ypač Lietuva, Vakaruose turi gerą vardą. Nors pastaraisiais metais galbūt Lietuvos įvaizdis kiek apsienešė dulkėmis, jis vis vien gan šviesus. Jeigu Rusijai pavyktų tą įvaizdį pakeisti neigiamesniu, tai būtų geras šuolis į laimėjimą. Nepamirškime, kad Maskva yra veiksminga propagandistė, todėl jos pastangos anksčiau ar vėliau gali duoti vaisių. Visų lietuvių svarbiausias uždavinys yra saugoti, kad tie vaisiai neužmegztų, o juo labiau nenunoktų.

Atsventę antrąją Nepriklausomybės atkūrimo šventę, neužsunkime patogiuose kasdienybės pataluose, nes dabar kaip tik reikia budėti. Lietuva Aukščiausias suteikė ypatingą dovaną: net dvi progas įgyvendinti nepriklausomo gyvenimo galimybę tame pačiame šimtmečiu. Jeigu ši karta, ypač dėl savo nepašalinto, laisvę praradimo, trečias kartas vargiai bus suteiktas.

SEVERIUKAS

JURGIS JANKUS

Apylinkės vykdomasis komitetas paliepė visiems ūkininkams (teisybė sakant, naujoji valdžia jau buvo nubraukusi ūkininko vardą, kaip kenksmingą darbo žmogui laimei ir bevadino juos valstiečiais), taigi visiems valstiečiams, susirinkti į Stosų kiemą. Sakė, kad atvažiuos iš raikomo mokesčių žinovas ir išaiškins, ką tik paskelbtas naujosios mokesčių, kurie esą daug teisingesni už senuosius buržuazinius. Liepė nueiti ir man, nors aš tikrai nebuvau ūkininkas ir kažin ar buvau valstietis. Naujosios savokos nei pradžios, nei galo dar negalėjau sumesti, mat buvau tik mokytojas, vos praėjusi pavasari pabaigęs Mokytojų institutą, o rudenį paskirtas į tą tarpumškę. Prieš mane čia buvęs, sako, mokytojas naujos valdžios akį atkreipti į save, o gal net iš seniau turėjus kokių nuopelnų, kad tuojau buvo pašauktas į Kūną ir pasodintas į gerą kėdę, tai man ir atiteko jo vedėjystė. Geram ar blogam — tik pranašas galėjo pasakyti. Aš pats nemėginiau. Kitu laiku bučiau norėjęs kur arčiau didesnio miesto, arčiau kultūros, bet dabar net nepažiūrėjau. Teroro baimė, kaip didelė paklodė, uždengė visą kraštą, ir ne nepajutau kaip po ja ir aš pats palindau. Kai mano bendradarbi, jau pagyvenusį mokytoją, užsimindavo mano pirmtaką (ir nevisada švelniu žodžiu), nejučia sunerimdavau, kad jis iš tenai, iš patogios ledės, nepamegintų pasiteirauti, kaip aš čia tatkau į jo išminties pėdas.

Mokykla buvo nauja, ant kalniuko, šalia vieškelio. Kai kaimas skirstėsi į vienkiemius, būsimai mokyklai atskyrė hektarą žemės. Nuo to laiko toji žemė ir tebedirvonavo. Tik kamputį, tuoj už malkinės, mokytoja buvo prisimaigęsi daržiuokui, o iš vieškelio pusės porą lysvėlių užsodinusį gėleimis, kad mokykla nebūtų panaši į našlaitę. Taip ji pati teisingai tą savo triušą. Vedeiui, sako, tokie daiktai būvę svetimi.

Aš pats prie to dirvoną piršto dar irgi nebuvau prikišęs. Akimis tai daugybę sykių buvau apčiupinęs, kaip dažnai po akimis besimašančią dailią, bet nelabai apskabarią, moteriškę. Iš pat pirmos dienos matau jį akimis ir žingsniais. Net ant popieriaus išsibraiziau, kur bus sodelis, kur daržas, kur žaidimo aikštė, kur gėlynas. Pavieškely su vaikais prikassė duobių. Eigulis parodė miške vietą, kur buvo pridę jaunų liepiukų. Kai tik pradės lapai kristi, užsodinsime visą pakelę. Nereikėjo nė užsimerkti. Atviromis akimis mačiau, kaip tas kalniukas ir raudonstogė mokykla atrodys po penkiolikos ar dvidešimt metų. Vasarą skęs liepų žydėjime ir bičių dūzime.

Vieną rugėjo pradžios popietę, pro langą akimis apmetęs vaikų kiek apmintą ir ištakuotą dirvoną, nusprendžiau paeiti pas artimiausią ūkininką paprašyti arklį ir visą dirvoną išplėsti, kad per ilgą rudenį velėna kiek patruntytų, o pavasarį jau galėčiau viską susidoroti pagal savo planą. Vietą žaidimų aikštei galvojau gražiai išlyginti ir užsėti kokia, kojomis atsparia, žole. Kokia, dar nežinojau, bet tikėjau, kad liežuvis viską suras. Jau žengiau, bet tarpdury, beveik kaktomuša, susidoriau su dviem rusų karininkais. Kai vėliau išsinekau su geriau už mane išmanančiais rau-

donosios armijos uniformas ir laipsnių ženklus, sužinojau, kad vienas jų buvo NKVD kapitonas, o kitas — pirmasis leitenantas. Jis apmetė akimis mokyklos patalpas, pagyrė, kad mokyklos aplinka yra tokia, kaip ir turi būti. Beveik su pasipiktinimu emė pasakoti, kad matęs mokyklą, kur užsodinta sodai, užvesta daržai, o kai kurie mokytojai net bičių laiko. „Ar gali tamsta įsivaizduoti? — beveik šaukė. — Mokykloje net bičių laiko!“

Net nepakviesti užėjo į butą, kapitonas sustojo prie knygų lentynos, o leitenantas prikišo nosį prie radijo. Rodyklė stovėjo ant Maskvos. Dar vasarą vienas pažįstamas buvo išpėjęs, kad paklauses, rodyklė visada užsukia ant Maskvos. Sakė, kad iš to, ką klausai, jie nusprendžia ir kas tu esi. To patarimo laikiausi, ir pajutau, kad buvau gerai padaręs. Išėjė dar gerai apžvalge man sarmatą darancius dirvonus ir pasi-džiauge, kad rado pirmą mokyklą be buržuazinių priedų, kurie niekam nieko gera neduoda, tik komunistinių jaunimo auklėjimą trukdo.

Atsiremęs į mokyklos sieną nulydėjau akimis, kol jie dingė už Pakarnio lentpjūvės ir malūno. Jie irgi jau nebebuvo Pakarnio, bet medžio apdorojimo, arteles. Nulydėjau viešpačius akimis, peržvelgiau dirvoną ir nuejau į kambarį: žinojau, kad šiemet to dirvonu nebėliu. Net ir liepiukų į mišką vaikų nebesivesiu. Ką žinai, kas gali užpykdyti naują valdžią. Ims ir apkal-tins, kad noriu mokyklą paslepti nuo valdžios akių.

Dabar, eidamas Stosų link, vėl permetu taip gėdingai pliką dirvoną ir jaučiuosi patenkintas, kad tada, nors rusiškai ir ne kažin kiek sugrabinodamas, nepradėjau ginti lietuviškos mokyklos ir jos mokytojų

pastangų sukurti ko jaučiausią mokyklos aplinką. Visos žiemos patyrimas daug ką paaiškino. Po tokios šnekos enkavedistai prie mano pavarės gal būtų pasirašę didelį klausuką, o gal ir kokią kitą ženklą, mano buvimui tikrai nieko gera nežadantį. Ir pats dirvonas gal yra patenkintas, kad palikau dirvonu. Dabar jame vaikai dūsta nuo vieno galo ligi kito. Jaunimui nupirkau sviedinį, tai sekmadienį popietėmis jie susirenka paspardyti. Kai iš kažin kur atvažiuo naujas komsorgas, ir jis ateina kartu su jaunimu pasistumdėti. Iš pradžios, kai gražus jaunimo būrys susirinkdavo, buvau emęs lyg ir bijoti, kad tuo naujos valdžios neužrūstintiau, bet, kai pats komsorgas pradėjo atėdinėti, nusiraminau. Ir jaunimui patinka. Kartais jie ne tiek spardo sviedinį, kiek komsorgo blauzdas. Ypač du, kurie kariuomenėje buvo žaidę karių futbolo komandose. Jie spiria vienas kitam pasimirkčiodami, o paskum labai mandagiai atsiprašo. Pats komsorgas dėl to neužsigauna ir nesirūpina. Jis svajoja čia sudaryti stiprią komjaunolų futbolo komandą, kuri net apskrities futbolininkus sutvarkytų. Aš jam pritariau. Ir visi kiti pritaria. Siūlau jam žaisti centru, nes kito tokio greito, tokio vikraus ir su tokia taiklia koja savo tarpe neturim. Kiti, nežymiai pasimirkę, irgi pritaria. Ir visi patenkinti. Komsorgas, kad tampa pagrindiniu žaidėju, aš, kad sekasi įtkiti valdžiai, o žaidėjai, kad turės daugiau progų centrui blauzdas paspardyti.

(Bus daugiau)

RENGIAMAS RETO POBŪDŽIO ESTRADINIS KONCERTAS

Turbūt visi sutiksime, kad lietuvių estrados dainininkų tarpe Nelei Paltinienei nėra ryškesnių varžovių. Nelė turi ne tik gražų bei malonų balsą, o, kas svarbiausia, ji sugeba tobulai perduoti kurinio turinį klausytojui. Todel ji publika dažniausiai pavergia jau nuo koncerto pradžios ir tokioje įtampoje išlaiko iki paskutinių dainų akordų.

Lietuvos scenose Nelė ir jos vyras Arvydas, pasižymėjęs muzikas bei ansamblio vedėjas, yra veteranai. Visi tevyneje juos gerai pažįsta, nepaisant, kad, jiems 1982 m. išsikėlus gyventi į Vokietiją, jie Lietuvoje kurį laiką nekoncertavo. Tačiau, kuomet tevyneje pradėjo skleistis arčiau laisvės daigai, nuo 1989-jų Nelė kartu su savo vyrų vėl plačiai važinėja po Lietuvą.

Čikagiečiai Nelė pirmą kartą turėjo laimę išgirsti 1983 m. pavasarį. Kuomet ji kartu su savo vyrų turėjo galimybę išemigruoti į Vokietiją 1982-aisiais, Frankfurte gyvenantis mano draugas Romas Šileris tuoj pat man telefonu pranešė apie jų atvykimą į Vakarų (Arvydas tuoj pradėjo dėstyti Vasario 16-sios gimnazijoje). Jis paklausė, ar nenorėčiau surengti Neles koncerto Čikagoje. Aš pats neturėjau galimybės Nelė čia pakviesti, tačiau tuoj pasiūliau, taisyk laikais visokių koncertų ar kitokių renginių rengimo specialistui „Margučio“ radijo valandėlių vadovui Petriui Petručiui. Jis į tai palankiai pažūrėjo, tuoj pat asmeniškai susisiekt su Paltiniais ir taip buvo užsuktas kasmetinių Paltinių kelionių Čikagon (o taip pat ir kitur) ratas.

Tik Lietuvai atgavus nepriklausomybę, dėl nuolatinių išvykų į tevynę, Paltinių kelionės į Čikagą po kurio laiko sustojo. Jeigu neklystu, Čikagoje Paltinai davė daugiau negu dešimt koncertų ir Jaunimo centro salė dažniausiai būdavo perpildyta entuziastingos publikos. Esu asmeniškai dalyvavęs visuose jų pasirodymuose ir matęs bei girdėjęs, kokius jausmus Nelei parodydavo mūsų tautiečiai. Atmintin labiausiai įsirežė Neles repeticija prieš jos pirmąjį pasirodymą Čikagoje, kuomet ji labai jaudinosi, nežinodama kaip ją priims užsienio lietuvių tolimoje Amerikoje, apie kurią budama jauna ji tik sapnuose susapnuodavo. Tačiau pirmojo kon-

certo metu Nelė įsitikino, kad užjūrio lietuviai ją pamilo gal net labiau, negu tautiečiai Lietuvoje.

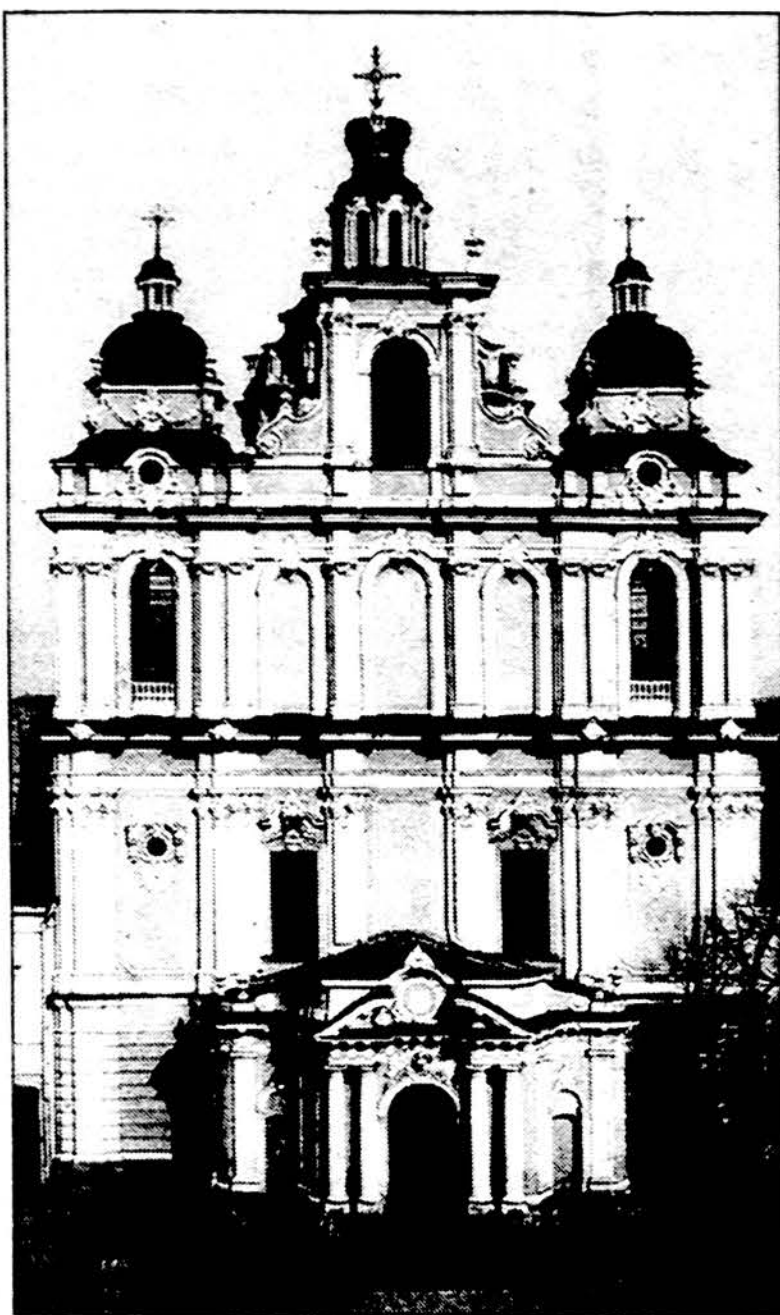
Paskutiniaisiais metais, nesulaukiant Paltinių koncertų Čikagoje, vis daugiau tekdavo išgirsti balsų, klausiančių, kada vėl bus galima juos čia pamatyti ir išgirsti. Į tokius nusiskundimus dėmesį atkreipė Amerikos lietuvių radijo valandėlių vedėjas Anatolijus Šlutas. Jis šiemet į Čikagą pakvietė ne tik Nelė ir Arvydą Paltinius, bet ir Neles duetą Klaipėdos „Kopų balsų“ estradiname ansamblyje partnerį Eugenijų Ivanauską. Šis irgi populiarus estrados dainininkas dar ir dabar tebegyvena Klaipėdos apylinkėse ir kuomet Nelė į Lietuvą nuvažiuoja, jie du ten dažnai kartu pakoncertuoja.

Mano rankose sena plokštelė, kurios aplanko viršelyje matome Nelė ir Eugenijų prie Baltijos jūros. Nelė jau nuo seno yra pamėgusi nepakartojamus kompozitoriaus Benjamino Gorbulskio kūrinius, tad joje maždaug pusė iš jų yra sukurti šio vieno iš žymiausiųjų estrados meistrų. Ne viena iš B. Gorbulskio kūrinių, be abejo, išgirsime ir būsimame koncerte Čikagoje.

Gimus Lietuvoje, lietuvių ir lenkų šeimoje, karo metu ji turėjo pajusti daug likimo pateiktų išbandymų. Dar paauglyje jaunystėje mirus motinai, o pamotė, žydų kilmės moterį, naciams sušaudžius, ji kartu savo sesute pateko į Vaikų namus, kur jų jaunėjęs gyventojai dažnai mirdavo badu. Tėvas tuo metu buvo paimtas į kariuomenę ir tik po karo susirado vos gyvas dukreles. Pati Nelė jauna išsteigė už ukrainiečio Klimenko ir susilaukė sūnelio Vitoldo. Nuvykus gyventi į Klaipėdą, Nelė pradėjo savo kaip dainininkės karjerą. Čia ir susitiko savo dabartinį vyrą Arvydą, su kuriuo jau visur kartu keliauja ir koncertuoja 36 metai.

O Paltinių ir E. Ivanausko koncertas Čikagoje jau ne už kalnų. Jis įvyks Atvelykyje, balandžio 6 d. Jaunimo centro didž. salėje. Kadangi A. Paltinas dar tebemokytoja Varsio 16-sios gimnazijoje Vokietijoje, jie šį kartą negalės Amerikoje plačiau pakoncertuoti, o duos tik vieną koncertą Čikagoje, nors ir kitų teltinių lietuvių yra pareiškę norą šiuos dainininkus ir pas savo pamatyti bei išgirsti.

Nepaisant, kad šis reto po-

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje.

„REQUIEM“ PRIE APGRIVUSIOS BAŽNYČIOS DURŲ

„Tas kūrinys vadinasi labai paprastai — nei daugiau, nei mažiau, o tik „Requiem“. Kai Romas atnešė įžanginį trijų puslapių tekstą, aš išsigandau, nes ten tokios ritminės, metrinės struktūros, kad jas sunku suvaldyti. Bet kai tai įveikėme, kai pavyko permušti visokius ritmus kitais, jau žinojome, kad kitkas negali nebūti sukurta“, sako Kipras.

O tas Kipras yra Mašanauškas: Romas — Lileikis. Jie paruošė kompaktinį diską „Requiem“, kurio premjerinė perklausa Čikagoje bus kovo 21 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavineje. Ruošia ir visuomenę kviečia lietuviškų radijo laidų „ŽEMĖ L PRODUCTIONS“ redakcija.

Štai šiek tiek daugiau apie tą diską. Dalyvauja Neda Malūnavičiūtė, Petras Vyšniauskas, Vytautas Labutis, Skirmantas Sasnauskas, Gediminas Laurinavičius, Vladimiras Šinkarenka, Šv. Kazimiero bažnyčios choras.

„Kūrinys atrodo tarsi kelionė galera Letos upe, dusliai aidint būgnui, nustatančiam irklotojams ritmą, panašų į

būdžio koncertas rengiamas tik balandžio 6 d. jau mėnesį prieš šią datą daugiau negu pusė bilietai buvo išparduoti (juos platina Leono Narbutio „Lion Frame Gallery“, 3125 W. 71 St., tel. 773-778-6322).

Ed. Šulatis

Arvydas Paltinas.

laidotuvių valso. Abu kūrėjai pasijuto turį teisę savaip transformuoti requiem tekstą ir kanonus. Kipras į tai atėjo, remdamasis turima kompozitoriaus patirtimi, jau sukurto mis Mišiomis. Romas Lileikis — režisuotais filmais („Aš esu“, „Olandų gatvė“, „Anapus“), dainomis. Taip pat nevaržė kūrimo laisvę, pradedant 1994 m. lapkritį. Ši laisvė nulėmė rezultatą — autorius pokalbį su savimi ir kitais, taip rašo Vaidas Jau-niškis „Lietuvos ryte“ (1995 m. liepos 28). Ir toliau:

„Nežinau, kiek čia būtų tikslumo, kiek mitologizavimo, bet trijų Romo Lileikio filmų pavadinimai atspindi visą jo pasaulio sampratą, nuo egzistencinio savęs suvokimo („Aš esu“), per konkretų laiką ir erdvę („Olandų gatvė“) keliamą nezinomybės link („Anapus“). Gal todėl šis „Requiem“ — ne vien jo žodinis tekstas — turi pakankamai konkretumo. Su jau įrašytu kompaktiniu disku gimė ir įrašų studija „UP Records“, naudojanti pirmąją Lietuvoje įrašymo skaitmeninę gaubiančiąją DDD sistemą. Skaitmeninis įrašas, tai, pasak Kipro, ne vien technika, bet ir mąstymo ribų išplėtimas. O viską turėtų vainikuoti „Requiem“ atlikimas vienoje Vilniaus bažnyčių, kuriai restauruoti ir būtų skirtos lėšos, surinktos už bilietus. Šiai misterijai daliai imasi vadovauti rež. Ignas Jonynas.

Jau pati muzika ir giesmių intonavimas yra teatrališki. Choras turi mąstyti, jis turi suvokti save ir komentuojamą herojų. Dialogus mėgina tęsti instrumentai. Pagaliau ir procesijos kalbės viena su kita — plojimai, judesiai...

Galbūt tai bandymas sukurti, ko Vilniuje beveik neįtamtame — jo viduramžių laiko?

Taip, sako jie, čia turi būti miesto dvasia. Ir kartu Vilnius neįsivaizduojamas be romantizmo, kurio paskutinis ir tvirtiausias bastionas — Užupis. Jis vertas to, kad tapų centru. Gal tai padės padaryti šį misteriją...

RINKSIS LB NARIAI

Metinis, 34-sis Lietuvių fondo narių suvažiavimas šiemet įvyks šeštadienį, balandžio 5 d., Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Narių registracija prasidės 8:30 v.r. ir tęsis iki 10:30 v.r., darbo posėdžio pradžia 9:30 v.r.

Šio mėnesio 4 dieną, Lietuvių fondo nariams valdyba išsiuntinėjo laiškus su suvažiavimo darbotvarka, 1996 metų finansinę apyskaitą, o taip pat bendraraštyje yra pateikta ir kita svarbi informacija. Lietuvių fondo tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas ir valdybos pirmininkas Povilas Kilius išsiuntinėdami laiške kreipiasi į LF narius, kviesdami juos dalyvauti suvažiavime, o, negalint asmeniškai atvykti, prašo įgalioti kitą LF narį, kuris dalyvaus suvažiavime, jam atstovauti. Taip pat galima įgalioti ir LF tarybos, valdybos ar kontrolės komisijos narį, kurių pavardės yra pateiktos bendraraštyje.

Lietuvių fondo vadovai savo laiške pažymi, kad 1996 metais Lietuvių fondo pagrindinis kapitalas pasiekė 8,677,787 dol. 1996 metais iš įnašų ir palikimų buvo gauta 403,229 dol., o per metus įstojo 45 nauji nariai, tad narių skaičius metų gale buvo 6,899. Vadovai kreipiasi į LF narius, kurie per 34 metus atliko milžinišką darbą, sutelkdami tokio dydžio kapitalą; jie prašo vyresniuosis nepalikti nuosalyje savo vaikų, vaikų, o įrašyti juos Lietuvių fondo nariais: „Tuo užtikrinsime Lietuvių fondo ateitį, jo tolimą augimą ir pasisekimą“. Tad sukaupus visų pastangas netrukus jau bus galima pasiekti ir dešimties milijonų Lietuvių fondo kapitalą, iš kurio ateis lietuviybės išlaikymui taip reikalinga parama.

Primenama, kad, jeigu kieno adresas būtų pasikeitęs ir šio LF laiško negautų arba būtų kitų neaiškumų, prašoma apie tai pranešti LF įstaigai: Lietuvių fondas, 14911 127th St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 257-1616.

Reikia tik palinkėti, kad šis 34-sis Lietuvių fondo suvažiavimas, kaip ir praityje, būtų gausus dalyviais ir darbingas. Lietuvių fondo suvažiavimas yra vyriausias Lietuvių fondo veiklos organas, kurio sprendimai nustato LF veiklos kryptį ateitai.

Baigiant šį pranešimą, reikėtų paminėti ir gražų būrį taltininkų, kurie praleido gerą pusdienį PLC Lemonte, padėdami Lietuvių fondo įstaigai paruošti siuntinėjimo prisidėjo: Stasys ir Elena Barai, Algirdas Čepėnas, Vytautas Dijokas, Kostas Dočkus, Vacys Jakovickas, Kęstutis Ječius, Juozas Končius, Vaclovas Momkus, Aleksas Pačėra, dr. Antanas ir Alė Razmai, Viktorija ir Antanas Valavičiai, Stasys Zilevičius. Lietuvių fondas yra dėkingas savo uoliesiems taltininkams.

J. Končius

• 1885 m. kovo 24 d. Panevėžio apskr., Eriškiuose gimė kalbininkas Juozas Balčikonis, kuris daugiausia nusipelnė lietuvių leksikografijai, taip pat buvo lietuvių kalbos instituto direktorius, Liet. kalbos katedros vedėjas, profesoriavo Vilniaus universitete, buvo „Lietuvių kalbos žodyno“ vyriausias redaktorius. Mirė 1969 m. vasario 5 d. Vilniuje.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
(VEDIMAI) - PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiesty, dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aluminium ir kt. Turiu darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 630-969-2658

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai: rusių, vonių ir
virtuvų įrengimas; prietaisai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“,
plokštės ir „shingle“ stogai;
cementas, dažymas.
Turiu darbo draudimą.
S. Benetis tel. 630-241-1912

IEŠKO DARBO

Vidutinio amžiaus moteris
iš Lietuvos ieško darbo.
Tel. 773-927-0245
Skambinti iki 8 p.m.

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Moteris ieško išnuomoti kambari
arba butą Čikagos šiaurės vakarų
priemiestuose, arba bet kur kitur.
Tel. 815-236-5807. Skambinti bet kada.

Gediminas Pranckevičius
Greitai ir sąžiningai
užpildo pajamų mokesčius
(income tax)
Reikalui esant,
atvyksta į namus.
Tel. 708-656-2550
arba 708-656-1293

SKAITYKITE DRAUGĄ!

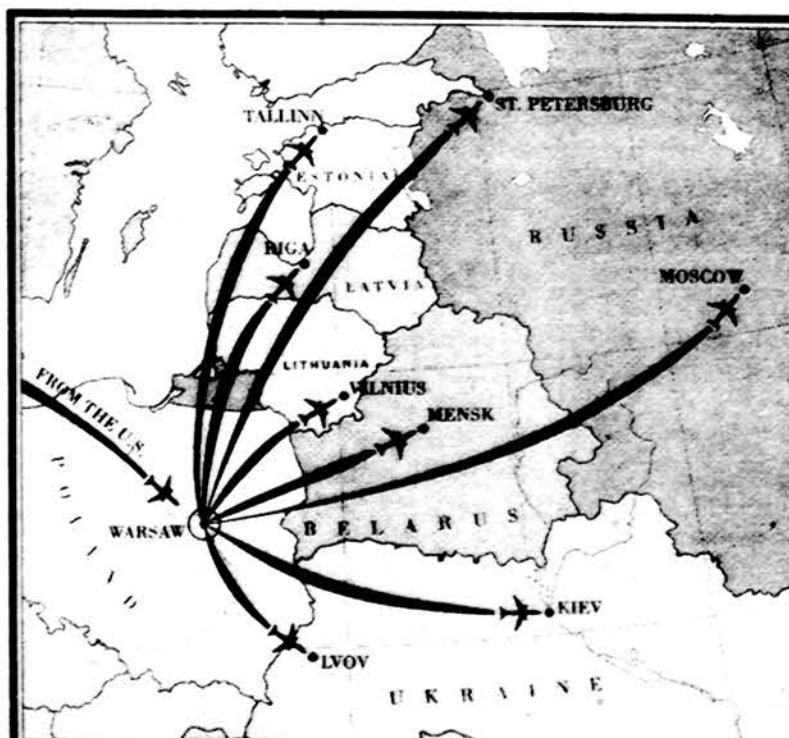
„DRAUGAS“ - vienintelis
užsienio lietuvių dienraštis

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federatinių mokesčių.

**Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuviybės laidas ateities kartoms.**

**TEN
CITIES
TWO
CONTINENTS
ONE
AIRLINE**

Only LOT take you to so many
destinations in Eastern Europe
so easily. On LOT, you can fly
nonstop from New York or Chicago
to the new international terminal
at Warsaw Okęcie Airport.
From there, connections are easy to
Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg,
Kiev, Lvov, Minsk and Vilnius.
So take advantage of LOT's low fares,
and fly to Eastern Europe in the
luxury of a new fleet of Boeing
767s and ATRs.

THE POLISH AIRLINE

Call your travel agent or
1-800-223-0593 or visit
<http://www.lot.com>

Nele Paltiniene ir Eugenijus Ivanauskas.

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (700) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIKĄ

LIETUVOS RINKA PRADEDAMA TIKĖTI NAMUOSE IR SVETUR

Sausio 27 d. Lietuvos banko varžytinėse sėkmingai parduota metų trukmės 30 mln. litų vertės Lietuvos vyriausybės vertybinių popierių emisija. Jų paklausa daugiau kaip keturis kartus pranoko pasiūlą, o vidutinė obligacijų palūkanų norma siekė vos 11,85 proc. rašo „Lietuvos rytas“.

Finansų specialistės Margaritos Starkevičutės teigimu, tai rodo, kad vyriausybė nesugeba pasinaudoti laisvais pinigais, o skolinimosi procesui vadovaujantys darbuotojai nemoka apskaičiuoti pinigų srauto. Pasak jos, vyriausybė turėjo galimybę pasiskolinti daugiau ir svariai paremti biudžetą.

Šį kartą vyriausybė mokės kone du kartus mažiau, palyginti su 22 proc. palūkanomis, kurias LDDP vyriausybė pernai rugsėjį sutiko mokėti už 200 mln. litų dydžio vienerių metų trukmės obligacijų emisiją, parduotą korporacijai „Merrill Lynch International“. Kai kurie ekonomistai teigė, jog vyriausybė moka nepagrįstai didelės palūkanas: tuo metu vidaus rinkoje obligacijų, tik trumpesnio termino, palūkanos buvo sumažėjusios iki 10-13 procentų. Dabartinis aukcionas paneigė buvusios LDDP vyriausybės finansų ministro Algimanto Krizinausko teiginį, kad Lietuvoje niekas nebūtų pirkęs metų trukmės obligacijų, o 22 proc. palūkanų — nėra daug.

Finansų institucijų skyrus konsultantė Ana Abramčik nurodė tris paklausos didėjimo priežastis. Pasak jos, šalies bankai turi daug laisvų pinigų. Stiprėjant vertybinių popierių rinkai, investuotojai siekia ilgalaikių investicijų. O obligacijos yra patikima investicija. Pareigūnė tebetvirtina, kad rugsėjį 22 proc. palūkanos nebuvo didelės.

Seimo narys prof. Kęstutis Glaveckas mano, kad didelė obligacijų paklausa leidžia kalbėti apie pinigų perteklių. Dar prieš 5 mėnesius prof. Glaveckas, komentodamas sutartį su „Merrill Lynch“, teigė, kad galiausiai dėl tokių didelių palūkanų Lietuva pralaimės.

Pastarosios varžytinės, pasak profesoriaus, rodo, kad didžioji dalis uždirtų pinigų nuseda bankuose arba kišėnėse, jie nenaudojami investicijoms ūkyje, naujoms technologijoms. Jo nuomone, tai

išbalansuotos investicijų rinkos požymis.

„Rinka išsiplėtė užsienio investuotojų dėka. Pinigai plaukia ten, kur galima sąlyginai saugiai daugiau uždirbti. Į Lietuvą pinigų traukia palyginti didelės palūkanos ir stabilumas“, sakė K. Glaveckas. Apie 30-40 proc. obligacijų Lietuvoje nuperka Vakarų investuotojai. Tačiau apie užsienio kapitalo dalyvavimą perkant obligacijas sunku spręsti, nes užsieniečiams aukcionuose atstovauja vietos finansų maklerio įmonės. Pasak M. Starkevičutės, aktyvų užsieniečių dalyvavimą lemia atsigaivusi Lietuvos rinka, gerėjantys ekonomikos rodikliai bei efektyviai veikianti ir moderniai organizuota vertybinių popierių rinka.

M. Starkevičutė teigia, jog „Merrill Lynch“ skirtos palūkanos yra per didelės ir dėl to kalta aukštų pareigūnų kompetencijos stoka. M. Starkevičutės žiniomis, „Merrill Lynch“ Lietuvai dabar siūlo išleisti tarptautinę obligacijų emisiją. „Tačiau dabar ne laikas skolintis užsienyje, nes turime daug laisvų lėšų ir Lietuvoje, reikia leisti jas investuoti“, — sakė analitikė.

PRASIDEDA BENDROVIŲ AKCIJŲ RINKOS PAKILIMAS

Po didžiulio kainų šuolio Lietuvos bendrovių akcijų rinkoje sustiprėjo kainų mažėjimo tendencijos. Pasiūla vėl didesnė už paklausą. Dauguma rinkos tyrinėtojų linkę manyti, kad toks rinkos bangavimas yra normalus procesas. Jie tvirtina, kad Lietuvos akcijų rinkos laukia ilgas stabilaus tvirtėjimo laikotarpis.

Centrinio vertybinių popierių depozitoriumo prezidentas Artūras Keleras „Lietuvos rytui“ sakė, kad „sprogimo“ grėsmė dar išlieka, tačiau specialistų ir visuomenės informavimo priemonių nuomonė sutapo — biržos karštligė nebuvo kurstoma, todėl nekontroliuojamo „sprogimo“ nebuvo.

Finansų maklerio įmonės „Mendes Prior Europe“ maklerio Kęstutis Kupšio teigimu, daugumos bendrovių akcijų kursai smuko todėl, kad buvo investuotojų, ypač smulkiųjų, florėjusių pasipelninti iš kainų skirtumų. Tai buvo naudinga ir didesniems investuotojams — jiems atsirado galimybė papildomai nusipirkti atpigusių akcijų. Finansų maklerio manymu, artimiausiu metu kainos didės toliau iki buvusio ly-

gio, o kai kurios ir dar labiau, nes, nepaisant nieko investuotojai plūsta į rinką.

Rinkos tyrinėtojai mano, kad artėja kitas etapas, kai dauguma investuotojų ims svarstyti — pasižūrėkime, ko mes prisipirkome. Tačiau net jei pelningų įmonių akcijos ims pigti, ilgalaikę perspektyvą įvertinantis investuotojas nepuls skubėti parduoti, nes gerų įmonių akcijos anksčiau ar vėliau vis tiek ims brangti.

Ekonomikos daktaras Gediminas Černiauskas aiškina, kad šalies finansų rinka nedidelė, žmonės turi laisvų pinigų ir nori jais rizikuoti. Jo nuomone, tikroji rizika biržoje gali prasidėti ne anksčiau kaip po pusės metų.

„SANITAS“ LAUKIA INVESTUOTOJŲ

Kodėl Kauno vaistų fabriko „Sanitas“ akcijų kursas ėmė kilti, galima tik spėlioti. Generalinio direktoriaus Alberto Bertulio nuomone, tai tikriausiai lėmė bendra padėtis biržoje ir užsienio investuotojų susidomėjimas Lietuvos įmonėmis.

„Sanite“ nuolat lankosi didžiausių pasaulio farmacijos gigantų atstovai, tačiau konkrečių sutarčių dar nepasirašyta. „Sanito“ akcijos, kurių nominali vertė 25 litai, vienu metu biržoje kainavo net 130 litų.

„Sanitas“ yra pasirašęs 4 sutartis su JAV, Izraelio, Anglijos ir Šveicarijos bendrovėmis dėl bendros farmacijos priemonių gamybos. Praėjusią vasarą „Sanite“ buvo įrengtas naujas gamybos baras, atitinkantis pasaulio farmacijos pramonės reikalavimus, kuris kainavo 1,2 mln. JAV dolerių. Veikia itališka ir angliška įranga.

Lietuvoje „Sanitas“ parduoda tik 10 proc. pagamintos produkcijos. Kita keliauja į Rusiją, Kazachstaną, Latviją, Estiją.

„LIETUVOS NAFTAI“ VADOVAUS PROFESORIUS

Premjeras Gediminas Vagnorius ruošia staigmeną šalies naftos verslininkams ir ketina steigiamo „Lietuvos nafta“ susivienijimo vadovu skirti su šiuo verslu nesusijusį kaunietį Rimantą Žiemelį, rašo „Verslo žinios“.

R. Žiemelis šiuo metu yra neetatinių vyriausybės konsultantas energetikos klausimais. Inžinierius chemikas 16 metų vadovavo Kauno tekstilės institutui.

Pasak R. Žiemelio, pastaruo-

KAS KELIA GRĖSMĘ

(Atkelta iš 3 psl.)

mas su „Sueddeutsche Zeitung“ korespondentu, sakė, kad jis nėra demokratas. „Gal vieną dieną aš tapsiu demokratiniu politiku, bet aš sakau nuosirdžiai, kad man reikia laiko tuo persiminti“.

Visu buvo spėjama, ar Jelcin bus pajėgus susitikti su Prancūzijos prezidentu Chirac vasario 2 d. Atvykus svečiui, Jelcin su juo susitiko ir kalbėjosi, nors atrodė dar pilnai neatgavęs sveikatos. Dėl NATO išplėtimo į rytus jis laikėsi kietos linijos.

Lankantis Maskvoje NATO gen. sekretoriui Javier Solana ir susitikus su užsienio reikalų ministru Primakov, nebuvo pasiekta jokio susitarimo dėl NATO naujų narių priėmimo iš rytų Europos, nes Rusija stipriai prieštaravo.

Rusija Vakarų paramą doleliais ir markėmis noriai ima, bet prieš NATO plėtimą į rytus sako „Niet“, nors realiai rusai negali šio žingsnio sustabdyti.

ju metu jaučiamas užsienio investuotojų dėmesio Lietuvos energetikos ir naftos ūkiui pagyėjimas. „Investuotojų turi būti tiek, kad mes galėtume rinktis“, teigia jis. Tačiau, pasak jo, visų pirma bus įsteigta „Lietuvos naftos“ bendrovė ir įvertintas į ją įeisiančių bendrovių turtas. Pastarajam darbui jis teikia ypatingos reikšmės. Jo nuomone, ši darba teks patikėti užsienio specialistams, nes Lietuvos turto vertintojams gali pri-trukti patirties.

Į susivienijimą „Lietuvos nafta“ bus sujungtos 4 įmonės — Mažeikių naftos perdirbimo įmonė, Būtingės terminalas, Biržų naftotiekis ir bendrovė „Lietuvos kuras“, užsiimanti naftos produktų prekyba.

• Prieš trejus metus Kaune pradėjusi veikti „Alkavos“ bendrovė, gaminanti daugiau kaip 20 pavadinimų tortus, dabar jau užkariavo apie 50 proc. Kauno rinkos. „Alkavos“ tortai šiek tiek brangesni negu kitų firmų Kaune parduodami gaminiai. Kilogramas tortų kainuoja nuo 22 iki 33 litų. Tortų verslas firmai pelningas.

Mirus

A.†A.

Dr. JUOZUI MASILIONIUI,

ilgamečiui ateitininkų medicų Korp! „Gaja“ nariui, skausme likusias žmoną dr. VALERIJA, dukras ALDONA, BIRUTĘ ir DANUTĘ bei jų šeimas labai nuosirdžiai užjaučia

Ateitininkų medicų Korp! „Gaja“

A.†A.

Agronomui POVILUI ŽUMBAKIUI

baigus savo žemišką kelionę, jo dukrai IRENAI su vyru JONU PABEDINSKU bei visai šeimynai, dukrai DANGUOLEI su vyru JUOZUI PAŠKUM bei jų visai šeimynai ir sūnui POVILUI su žmona dail. GIEDRE bei visiems kitiems giminėms nuosirdžiai užuojautą reiškia ir kartu giliai liūdi

Mara ir Vytautas Vygtantai
Regina Kudzmiene

SEPTYNERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Mūsų Mylimą Mamytę

A.†A.

ANTOINETTĖ MONDEIKA

pakelusia daug žemiško skausmo, Aukščiausias į savo Amžinuosius Namus pašaukė 1990 m. kovo mėn. 13d.

Po gedulingų pamaldų Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, IL Amžinam Poilsui buvo palydėta ir palaidota šalia savo vyro a.a. muziko Adolfo Mondeikos, Queen of Heaven mauzoliejuje 1990 m. kovo mėn. 17 d.

Septynerių metų mirties sukaktį prisiminsime Ją su giliu liūdesiu, meile ir dėkingumu mirimo dieną, kovo 13-tąją ir laidojimo dieną, kovo 17-tąją. Šv. Mišios už Jos sielą bus aukojamos 8 val. ryto Šv. Antano bažnyčioje, o taip pat ir kitose bažnyčiose, parapijose mirimo ir laidojimo dienose.

Visus giminės, pažįstamus ir artimuosius nuosirdžiai prašome tosė dienose prisiminti ir pasimelsti už mūsų mylimos Mamytės sielą.

Nuliūdę dukros Marija ir Teresė.

PADEKA

A.†A.

STASYS FRIZELIS

Mūsų mylimas Vyras ir Tėtukas mirė 1997 m. vasario 3 d. ir buvo palaidotas vasario 8 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuosirdžiai dekojame reikšiams užuojautą, atsilankiusiems į koplyčią bei lydejiusiems Velionį į kapus.

Esame labai dėkingi už šv. Mišias, gausias aukas, geles. Gilus dėkingumas lydi visus, kurie prisiminė velionį ir stiprina liudinčią šeimą paguodos žodžiu, šiltu rankos paspaudimu.

Sirdinga padėka kun. Jonui Kuzinskui už maldas koplyčioje, šv. Mišias ir maldas prie kapo už a.a. Stasio sielą.

Dekojaime karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Donald M. Petkui už paskutinį patarnavimą.

Tegul mūsų mylimas Vyras ir Tėtukas ilsisi dangaus ramybėje, kantriai baigęs žemiškas dienas.

Liūdinti šeima

DRAUGAS, trečiadienis, 1997 m. kovo mėn. 12 d.

A.†A. IGNAS PAKULIS

Gyveno Chicagoje.

Po ilgos, sunkios ligos mirė 1997 m. kovo 9 d., 2-48 val. p.p., sulaukęs 74 metų.

Gimė Suvalkijoje, Bartininkų kaime. Amerikoje išgyveno 34 m.

Nuliūdę liko: broliai — Vincas ir Bronius, sesuo Zofija su šeimomis Lietuvoje, uošvė Franciska Šcerbiene, svaine Genovaite Juodikiene, svainiai — Alfonsas, Vacys, Steponas ir Antanas Šcerbai su šeimomis bei kiti giminės ir draugai JAV-bėse, Kanadoje ir Lietuvoje.

Velionis buvo vyras a.a. Aleksandro Pakulienės. Velionis pašarvotas trečiadienį, kovo 12 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuves įvyks ketvirtadienį, kovo 13 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Lietuvos Našlaičių globos komitetui.

Nuosirdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sesuo, broliai, kiti giminės ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

PADEKA A.†A. ARŪNAS EUGENIJUS PETRONIS

1996 m. gruodžio mėn. 2 d. Viešpats staiga pasišaukė mūsų brangų Sūnų ir Brolį. 1996 m. gruodžio mėn. 7 d. Po šv. Mišių Šv. Antano šventovėje, Detroito, jis buvo palaidotas Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Mich.

Dekojaime Šv. Antano parapijos klebonui kun. Alfonsui Babonui ir Dievo Apvaizdos klebonui kun. Valdui Valdemarui už rožinio sukalbėjimą ir maldas laidotuvių namuose. Dekojame kun. Alfonsui Babonui už šv. Mišių atnašavimą ir kun. Valdui Valdemarui už koncelebravimą šv. Mišioms bei abiem klebonams už atliktas apeigas kapuose. Dekojame Matui Baukiui už šv. Mišių skaitinius ir muz. Stasiui Sliziui už vargonavimą ir jautriai giedotas giesmes.

Esame dėkingi karsto nešėjams a.a. Arūno pusbroliams.

Dekojaime organizacijoms už užuojautas atsisveikinimo metu laidotuvių namuose. Nuosirdžiausia mūsų padėka visiems už užuojautas, spaudoje, laiškais, kortelėmis ir asmeniškai, už šv. Mišių aukas, geles, aukojimus Lietuvos Partizanų Globos Fondui, Tautos Fondui ir aukas šeimos nuotūrai, kurias paskyrėme Lietuvių Fondui. Dekojame už gautas užuojautas iš Lietuvos.

Sirdingas ačiū visiems lankiusiems laidotuvių namuose, dalyvavusiems šv. Mišiose ir palydėjusiems a.a. Arūną į Amžino Poilsio vietą.

Dekojaime laidotuvių direktorei Yolandai Zapparackienei už nuosirdų patarnavimą.

Giliame liūdesyje likę: tėvai Danutė ir Leonas, brolis Romanas, seserys Virginija ir Renata ir giminės.

PADEKA

A.†A.

IGNAS VENCKUS

Mūsų mylimas Vyras, Tevelis, Senelis, Uošvis mirė 1997 m. vasario 16 d. Palaidotas vasario 20 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į Amžino Poilsio vietą.

Nuosirdžiai dekojame kun. Jonui Kuzinskui už maldą laidotuvių koplyčioje už atnašavimą šv. Mišias bažnyčioje ir už laidojimo apeigas kapinėse. Nuosirdžiai deki visiems lankiusiems Velionį ligos metu.

Nuosirdus deki visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dekojame visiems, kurie prisuntė velionį gilių, pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dekojaime visiems laidotuvių dalyvavusiems, kuriems atskirai šėturime galimybės padėkoti.

Dekojaime karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriams Donald A. Petkui ir Sūnui už malonų patarnavimą.

Visiems nuosirdus deki.

Nuliūdę: žmona Valerija, dukros Valytė, Danutė, sūnus Romas ir jų šeimos.

A.†A.

Dr. JUOZUI MASILIONIUI

mirus, žmoną dr. VALERIJA, dukras ir visus giminės giliai užjaučiame.

Katryna ir Marijus Sodoniai

A.†A.

JUOZUI RENTELIUI

mirus, žmonai PETRONELEI ir dukrai v.s. BIRUTEI BANAITIENEI, LSS Tarybos pirmininkei, jos šeimai ir visiems artimiesiems reiškiami gilia užuojautą.

Akademins Skautų Sąjūdis

Sunkus dabar Lietuvoje laikai žmonėms, nelengvi ir jų keturkojams draugams — net šuneliui teko elgetos dalia...
Nuotr. Saulius Gudo

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gavėnios susikauptimo dienos Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje vyks kovo 12, 13 ir 14 d. (trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį). Rekreacijoms vadovaus kun. Rokas Puzonas iš Lietuvos. Tai energingas, jaunas ir labai sekmingas pamokslininkas — kaip girdime iš parapijų, kuriose kun. Puzonas jau vadovavo misijoms, tad bus visiems gera jo pamokslų klausytis, misijose. Atsigaivinti. Kiekvieną rytą, 9 val., bus aukojamos šv. Mišios, o vakare Mišios ir pamokslas bus 6:30 val. Visi kviečiami šia Dievo malone pasinaudoti ir dalyvauti Gavėnios susikauptimo pamaldose.

ALTO Čikagos skyriaus valdybos ir tarybos posėdis šaukiamas kovo 13 d., ketvirtadienį, 3 val. p.p., ALTO centro patalpose, Jaunimo centre, 5600 S. Claremont, Chicago. Visi kviečiami dalyvauti. Atsiki paktviamai nebus siunčiami.

Lietuvos Vyčių koncertas-vakaronė, turėjusi įvykti kovo 16 d., perkeliama į kitą datą: balandžio 13 d., sekmadienį; pradžia 3 val. p.p. Koncertas rengiamas Jaunimo centro didžiojoje salėje.

R. Veitas, Milton, Ala., apdovanojo „Drauga“ 100 dolerių. Labai ačiū už dovaną!

Antanas Janonis, Chibley, FL, atsilpygindamas už „Draugo“ prenumeratą, pridėjo dar 100 dol. dovaną. Toks mūsų skaitytojų nuosirdumas yra tikrai jaudinantis ir paskatinantis ateities darbams. Ačiū!

Religinį koncertą Verbų sekmadienį, kovo 23 d., 3 val. p.p., ruošia Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino. Tai tradicinis Gavėnios susikauptimo koncertas, jau kelerius metus eiles ruošiamas šioje parapijoje, pasižymintys vienu geriausių bažnytinių chorų ne tik Čikagoje, bet galbūt visoje Amerikoje. Koncerte dalyvauti raginami ne tik parapijiečiai, bet lietuviškoji visuomenė iš arti ir toli.

„Margučio II“ jubiliejinė šventė spartai artėja. Ji rengiama šeštadienį, kovo 15 d., 6 val. vak., Jaunimo centre. Dar galima gauti bilietų ir užsisakyti stalus į pokylį, jeigu kreipsitės į „Seklycią“. Visą stalą užsisakė ir Midland Savings & Loan įstaiga. Sukaktuvinės šventės rengėjai yra jai labai dėkingi.

Tuoju po Velykų, Atvelykio sekmadienį, balandžio 6 d., 12 val., Pasaulio lietuvių centro renginių komitetas didžiojoje salėje ruošia tradicinį „Velykų stalą“. Maisto pasirinkimas bus labai įvairus, galėsime pasmaguriuoti, paragauti, o kaina ta pati, kaip pernai. Reikia būtinai užsisakyti stalus arba pavienes vietas, skambinant Aldonai Palekieniui 1-708-448-7436.

„Žiburėlio“ Montessori mokyklėlės tėvų komitetas rengia madų parodą šį sekmadienį, kovo 16 d., 12 val., Drury Lane salėje, Oakbrook Terrace, IL. Vietas užsisakyti galima, skambinant Viktorijai Siliūnienei tel. 630-257-0548.

Skelbimai

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v.p.p. — 7 v.v.; sekm. 8:30 v.r. — 1 v.p.p. Transpak tel. Lemonte: 630-257-0497.

x „NIDA“ delikatesų paruošė, 2617 W. 71 St., Chicago, tel. 773-476-7675, siūlo jūsų velykiniam stalui šiuos mėsos gaminius: rūkytos ir šviežios kiaulienos vyniotinius; veršienos, antienos ir viščiuko vyniotinius; zrazus; kiaulieną kimštą grybukais; viščiuką su slyva ir kt. Iš saldumynų siūlome: bobas, ežiukus, beržo šakas, agurkinius mozūrus, paską, spanguolinius vyniotinius, napoleonus vaisinius ir riešutinius tortus, vaisinius ir varškinius pyragus, įvairius sausainius ir kt. Didįjį Seštadienį paruošė bus atidaryta 8 v.r. — 4 v.p.p. Linksmų Šv. Velykų!

x Ateitininkų medicų Korp! „Gaja“ š.m. kovo mėn. 23 d. po Šv. Mišių Pal. arkiv. Jurgio Matulaičio koplyčioje 1 val. p.p. turės susirinkimą Ateitininkų namuose. Visi nariai prašomi dalyvauti ir paklausti apie Lietuvoje atgimstančių ateitininkų gyvenimą, jų vargus ir džiaugsmus.

x Jadvygos Penčylinės margučių ir Lietuvos vaikų su negalia „Kas mane džiugina“ parodos Lietuvių Dailes muziejuje kovo 15 - balandžio 6 d. Atidarymas: kovo 15 d., šeštadienį 7:30 vv.

x Gina ir Donatas Skučai, Fairfax VA, yra nauji Lietuvos našlaičių globėjai, atsiuntę \$150. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

x TRANSPAK praneša: „Netoli Pikeliškės gyvenvietės Zaleso ežero pakrantėje stovi originalios architektūros balti vienaaukščiai rūmai. Lenkijos vyriausybė norėdama įsteigti savo diktatoriui maršalui J. Pilsudskui nupirko Pikeliškių dvarą ir šiuose rūmuose jam įrengė ištaigingą rezidenciją“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos i Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050.

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 ml. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus) Tel.: 773-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 1-773-776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Sešd. 9 v. r. iki 1 val. p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel.: 773-284-0100 Valandos pagal susitarimą

IS ARTI IR TOLI

GAVĖNIO SKATIKAS

Esame įpusėję Gavėnią — laikotarpį, pagal tradiciją skirtą savitvardai, pasninkui, maldai ir, kaip pastaruoju metu Bažnyčia vis dažniau primena, geriems darbams. Pasninkas ar raginimas kažko „atsizadėti“ vis rečiau girdimas, tačiau Lietuvoje nemažai kam, ypač vaikams ir seneliams, ne tik Gavėnios laikotarpis, bet ir kasdienybė neretai yra tapusi atsizadėjimo ir pasninko gyvenimo būdu. Kasdienybės rūpestiai viršija pajėgumą aprūpinti savo šeimą.

Pagal Religinę šalpoji turimus duomenis, apytikriai 5,100 vaikų mokosi katalikiškose mokyklose. Tai pareikalauja iš tėvų papildomų mokesčių. Duomenys rodo, kad apie 761 vaikas eina į mokyklą, nesinėsdamas iš namų priešpiečių, o kita tiek tik retkarčiais atsineša valgio iš namų. Tai priverstinis pasninkas augančiam vaikui, nepaisant, ar Gavėnia, ar ne. Kai namie nėra atliekamo maisto, ar atliekamo lito nusipirkti sriubos lėkštę mokykloje, ką vaikas turi daryti?

Prieš dvejus metus LCRA sukurtas komitetas paskelbė „Gavėnios skatiko“ vajų, kad atkreiptų dėmesį į šią skaudžią problemą. 1995 m. surinko 21,719 dol. pašalpai alksantiems vaikams, o 1996 m. — antra tiek. Tik išėjvijos geradarių aukų dėka, bent dalis alkanų vaikų Lietuvoje gali pavalgyti mokykloje.

„Gavėnios skatiko“ vajus yra tapęs kasmetine programa, kol padėtis Lietuvoje pagerės. Kviečiame visus, net ir mokyklinio amžiaus vaikus, paskirti po 25 centus ar 1 dol. kiekvienai Gavėnios dienai (40 dienų), o Velykoms pasiūsti 10 ar 40 dol. čekį į Religinę šalpą: LCRA Lunch program, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

ses. Ignė

LIETUVIAI MOKSLININKAI GORDON TYRIMU KONFERENCIJOJE

Naujoje Anglijoje ir Europoje Gordon tyrimų konferencijos jau vyksta 50 metų. Šiais metais 4 lietuviai padarys pranešimus. Kanados Waterloo universiteto profesorius Viktoras Sniečkus dalyvauja organinės chemijos sekcijoje. K. J. Balkus, jaun. katalizės ir geolitų sekcijoje, B. Gabrys polimerų sekcijoje, A. Jesaitis fagocitų sekcijoje. Visi lietuviai pranešėjai yra iš Šiaurės Amerikos.

Saulius Šimoliūnas

RUOŠIASI GYVENTI LIETUVOJE

Jonas Drasutis, atvykęs į JAV 1952 m. ir gyvenęs Pittsburgh, PA, š.m. balandžio mėn. viduryje rengiasi persikelti nuolatiniame apsigyvenimui Lietuvoje, Krekenavoje, Panevėžio apskrityje. J. Drasutis šį mėnesį sulauks 80 metų amžiaus.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS

Pittsburgh, PA, Lietuvos Vyčiai pasirūpino įsteigti lietuvių kalbos pamokas, kurios vyksta antradienio vakarais nuo 7:30 iki 8:30, o ketvirtadienio vakarais nuo 6:30 iki 7:30 val. Lietuvių salėje, 1721 Jane St., Southside. Lietuvių kalbos pamokos ten pat vyks ir šeštadienį rytai, nuo 10 iki 12 val.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MŪSŲ VĖLIAVA

Visi vaikai dainuoja:
Tėvynė bus laisva!
Aukštai teplevėsuoja —
Trispalvė vėliava!

Raudona, paskum žalia,
Geltone viršuje —
Lietuvio širdį kelia
Tėvynės lelija!

Saulutė kils raudonai,
Aplink žali miškai,
Padangę geltonai
Nušvis pilki rūkai.

Šventoji mūsų svajonė —
Laisvoji Lietuva!
Aukštai teplevėsuoja
Trispalvė vėliava.

Balė Voveraitė

SEPTYNERI METAİ

Jau septyneri metai praėjo nuo trečiojo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo paskelbimo. Nors antrasis paskelbimas buvo pats trumpiausias, bet negalima su juo nesiskaityti.

Lietuvių patarlė sako, kad ir mažas kelmis didelį vežimą apvertia. Lietuva ne iš didžiųjų valstybių, bet pajėgė milžinišką Sovietų Sąjungą nuversti ir patį atsižvelgti ant tvirtų laisvės pamatų. Lietuvą pasiekė mūsų kaimynės Latvija ir Estija. Neatsiliko ir didesnės, tolimesnės kaimynės, buvusios meškos letenos prispaustos.

Ši laisvė pareikalavo daugiausia aukų. Per 50 kovos metų už laisvę, prarado trečdali tautos geriausių dukrų ir sūnų. Šiandien Lietuva sunkiai keliasi iš buvusio jungo liekanų. Reikalinga ji visokeriopos pagalbos. Kas gali, turėtų jai suteikti, net ir jaunimas. Žengiant į atstatymo metus reikia palinkėti, kad būtų įgyvendinti mūsų himno paskutinio posmelio žodžiai: „Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse. Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi!“

Redaktorius

ŠV. JONAS KRIKŠTYTOJAS

Jonas Krikštytojas gimė aštuoniais metais anksčiau, negu Jėzus, Judėjos žemėje. Jis krikštijo žmones vandeniu. Čia buvo simbolis, nes jis tikėjo ir mokė žmones, kad ateis Šventoji Dvasia. Jis mokė žmones, kaip pasirošti Kristaus atėjimui. Šv. Jonas pakrikštijo Jėzų. Jo mama buvo šv. Marijos pusseserė. Taigi, šv. Jonas buvo Kristaus giminaitis. Šv. Jono gimtadienis yra švenčiama birželio 24 d. Jo mirtis yra švenčiama rugpjūčio 29 d. Aš didžiulioji, kad turiu šv. Jono vardą. Jis buvo geras ir gudrus mokytojas, todėl padėjo žmonėms pasirošti ir sutikti Kristaus atėjimą. Gal ir aš galėsiu kada nors taip mokyti žmones.

Jonas Paškus,
Detroito „Žiburio“
lit. m-lės mokinys

KITI APIE MUS

Eino Vilho Kalervo
Niemenin (1891–1962)

Antras žymus suomių mokslininkas-kalbininkas tyrinėjęs slavų, baltų ir suomių kalbas. Buvo Mikolos mokiny. Jis pasirūpino savo didelių gabumų mokiniui, kad jis turėtų progos pasimokyti ne tik Helsinkyje, bet ir garsiuosiuose ano meto Europos kalbotyros centruose. Nie-

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Tegul atgimsta Vytauto Didžiojo dvasia.

Piešė Natalija Mackevičiūtė

minenas atsiranda Petrapilyje ir Leipcge. Čia susitinka su mums žinomis kalbininkais A. Leskynu ir K. Brugmanu. Čia jis pradeda rašyti disertaciją apie lietuvių ir latvių kalbų baigiamą išnykti bevardę gimiką. Jau buvo beveik baigęs disertaciją, kai vagis pavogė jo lagaminą su visa medžiaga. Pyko vagis neradęs pinigų, nusiiminė mokslininkas netekęs kelerių metų darbo medžiagos. Reikėjo vėl viską iš naujo rašyti. Tik 1923 m. Helsinkyje apgyvendinęs disertaciją ir gavo daktaro laipsnį. 1924 m. aplankė Lietuvą. Susitiko su savo draugu K. Būga. Niemeninas suradęs Mikolos archyve lietuvių liaudies dainas, suredagavo, parašė įžangą ir paaiškinimus, pridėjo vokiškus vertimus ir viską atidavė Suomijos Mokslo akademijai. Ši 1949 m. išleido atskiro leidiniu. Niemeninas buvo minėtos akademijos narys. Jis gal kiek mažiau prisidėjo prie lietuvių k. tyrinėjimo, negu Mikola, bet atliko daug dalykų lietuvių kalbos populiarinimui svetur. Jam daug padėjo mūsų kalbininkas K. Būga.

KIEK PASAULYJE KALBŲ

(Pabaiga)

Tiksliai neįmanoma pasakyti, kiek šiandien yra pasaulyje kalbų, nes ir mūsų laikais kalbos miršta, o, žiūrėk, kur nors Afrikoje ar Pietų Amerikoje žiūnglėse koks nors misionierius suranda iki šiol jokios kalbininkų knygoje nepaminėtą kalbą. O kitas, gali jums pasirodyti net ir juokingas, dalykas, kad toli gražu ne visada galima pasakyti, kur yra atskira kalba, o kur tik tos pačios kalbos tarmė. Juk kartais žmonės, kalbantys atskiromis kalbomis, gali daug lengviau susikalbėti, negu kurios nors vienos kalbos atskirų tarmių žmonės. Padedami kieme čekų ir slovų vaikai puikiausiai supras vienas kitą, nors kiekvienas kalbės savo gimtąja kalba. Be ypatingo vargo, kalbėdami gimtosiomis kalbomis, gali bendrauti švedai ir norvegai. O pietų ir šiaurės kinai, mokėdami vien tik savo tarmes, nesusikalbės, tačiau vieni ir kiti puikiai supras tą patį hieroglifais užrašytą raštą. Net ir Šveicarijos vokiečiai, jeigu juos taip galima pa-

geriausių Amerikos krepšininčių rinktinę. (L.E. 16-484, Boston, 1958). 2. Liepsnosvaidį 673 m. po Kr. gimimo išrado Konstantinopolio gyventojas Callinicus, vartodamas „naphtha, potassium nitrate ir calcium oxide“. Žmonės šį išradimą vadino „Graiko ugnis“, kuri dega net ant vandens! 3. Bethovenas, būdamas 24-26 m. amžiaus jau turėjo vargo su ausimis ir tapo kurčiu, būdamas 48 m. amžiaus. Praslinkus 9 metams, jis mirė, būdamas 57 m. amžiaus. Buvo nevedęs. (E. Brit. 3-384, Chicago, 1968). 4. Cukrus pirmą kartą pasirodė Europoje 628 m. po Kr. gimimo. Į Konstantinopolį jis buvo atvežtas iš rytų — Indijos, Persijos. 5. Kiniečiai pirmieji pastebėjo 635 m. po Kr. gimimo, kad kometos uodega visada būna nutolusi nuo Saulės. Tą faktą europiečiai pastebėjo tik 1540 m., dėka vokiečių astronomo Petrus Apianus-Bennewitz.

GALVOSŪKIS NR. 106

Ar Erodas, žydų karalius, buvo žydas?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 107

(Žiūrėkite brėžinėlius)

Šios dvi vyno taurės yra sudarytos iš 10 vieno ilgio pagaliukų. Tas dvi taurės reikia pakęsti į namelį, pertvarkant 6 pagaliukus.

(5 taškai)

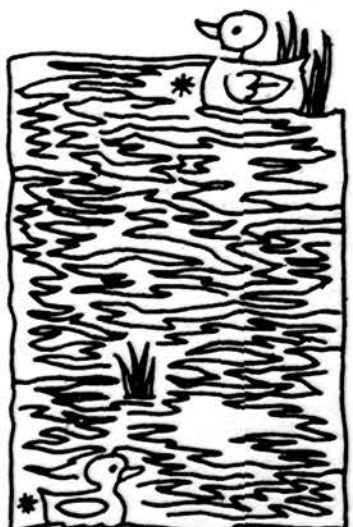
GALVOSŪKIS NR. 108

Archeologai, kasinėdami žemę Didžiojoje Britanijoje, rado Romos laikų pinigą, kuriame buvo įspausta data 55 BC (prieš Kristaus gimimą). Ar iš tikrųjų toks pinigą galėjo būti? Paaiškinkite.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 109

(Žiūrėkite brėžinėlius)

Dvi antys plaukioja vandenyje, kur yra priaugę daug vandens augalų. Nubėrėkite taką, kuriuo antys plaukdamos galėtų viena su antra susitikti.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 110

Parašykite 15 keturskiemenių žodžių, kur kiekviename žodyje būtų trys raidės „a“, pvz. Aukšt-tai-tija.

(5 taškai)

Atsiunte kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIO NR. 88 ATSAKYMAS

Gėlė — lėlė

GALVOSŪKIO NR. 89 ATSAKYMAS

Jei iš surašytų raidžių eilės išbrauksite raides „NESVARBIUS DALYKUS“, liks neišbrauktos raidės „SVARBUS ASMENYS“.

GALVOSŪKIO NR. 90 ATSAKYMAS

1. Krepšinininkas Pranas Lubinas net 9 kartus buvo išrinktas